

1 ponedjeljak, 21.07.2003.

2 [Otvorena sjednica]

3 [Optuženi su ušli u sudnicu]

4 ... Početak u 09.09h

5 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Međunarodni krivični sud za bivšu
6 Jugoslaviju zasjeda.

7 Izvolite sjesti.

8 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Molim Vas, najavite predmet.

9 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Dobro jutro. Predmet IT-02-60-T,

10 *Tužilac protiv Vidoja Blagojevića i Dragana Jokića.*

11 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Hvala Vam. Dobro jutro, dame i gospodo.
12 Veoma mi je žao što kasnimo. To je možda zbog fenomena ponedjeljka ujutru. Prije
13 nego što pozovemo sljedećeg svjedoka, ima li nekih pitanja koja bi željela pred
14 Sud da skrenu strane /kako je prevedeno/? Izvolite, gospodine McCloskey.

15 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Mislim da znate, časni Sude, da se ne
16 pridržavamo izvornog rasporeda zbog ozbiljne bolesti jednog od svjedoka, ali
17 imamo svjedoka koji je spreman. Iako se to desilo u posljednji čas prošle
18 nedjelje, sve smo obavijestili o promjeni.

19 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Mnogo hvala. Izvolite, gospođu Sinatra.

20 GĐA SINATRA: [simultani prevod] Dobro jutro. Samo bih željela da kažem
21 da zaista vjerujem da to krši prava gospodina Jokića da bude pripremljen za
22 svjedoka, ali mi smo dobili obavještenje jučer u pet sati poslijepodne i radili
23 smo cijeli vikend da se pripremimo za jednog svjedoka, a onda iznenada dan uoči
24 procesa u pet sati... - ovo iznenađuje Odbranu. Time nismo dobili dovoljno

25

26

27

28

29

30

1 vremena da se pripremimo za ovoga svjedoka. No nastavit ćemo sa drugim
2 svjedokom. No ovo ne bi trebalo da postane uobičajena praksa. Ukoliko se desi i
3 sljedeće otkazivanje poput ovoga, onda bi trebalo da dobijemo 24 sata vremena za
4 to.

5 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Hvala Vam na tome.

6 Vjerujem da tokom postupka će se desiti nešto što je neuobičajeno
7 ponekad i nadam se da obje strane razumiju poteškoće sa kojima se suočava druga
8 strana tokom postupka, prilikom pozivanja svjedoka. Mislim da se ovo pravilo
9 primjenjivalo... odnosilo na obje strane. Uбудuće, prilikom izvođenja dokaza
10 Odbrane, treba da postoji barem 24 sata prethodnog obavještenja za slučaj
11 izmjene svjedoka. Ali imamo sreće utoliko što svjedočenja ovoga svjedoka ili
12 prvih dvaju svjedoka nije veoma dugačko. Vjerujem da, ukoliko se pojavi prvi
13 svjedok - danas možemo saslušati dva svjedoka - tako da se može pripremiti
14 Odbrana za unakrsno ispitivanje ovog svjedoka.

15 Zamolit ću da se svjedok uvede u sudnicu.

16 [Svjedok je ušao u sudnicu]

17 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Dobro jutro, svjedoče. Da li me čujete?

18 SVJEDOK: Čujem Vas.

19 SUDIJA LIU: /nedostaje simultani prevod/

20 SVJEDOK: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu i
21 ništa osim istine.

22 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Hvala Vam. Možete sjesti.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Izvolite, gospodine McCloskey.

2 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući.

3 SVJEDOK: MEVLUDIN ORIĆ

4 Ispituje g. McCloskey:

5 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

6 P: Hoćete li nam, molim Vas, reći svoje ime?

7 O: Moje ime je Mevludin Orić.

8 P: Možete li svoje prezime reći slovo po slovo?

9 O: O-R-I-Ć.

10 P: Da li ste po vjeroispovijesti musliman?

11 O: Jesam.

12 P: Gdje ste rođeni?

13 O: U Srebrenici.

14 P: Gdje ste živjeli 1995. godine?

15 O: Živio sam u selu Lehovići, opština Srebrenica.

16 P: Šta ste tamo radili?

17 O: Živio sam sa poj... sa svojom porodicom, sa ženom i djecom, i branio

18 kuću.

19 P: Da li ste bili pripadnik armije bosanskih Muslimana u enklavi?

20 O: Bio sam u rezervnom sastavu; nisam imô puške.

21 P: 11. jula, šta ste odlučili da uradite? Šta se odlučili da uradite Vi

22 i Vaša porodica?

23 O: 11. jula sam mobilisan. Digli su me na liniju, da idem da branim

24 liniju. I tada je Srebrenica pala, uveče oko 6 sati. Poro... Porodica mi je

25 otišla na Potočare, u bazu UNPROFOR-a, a ja sam otišô... odj... ostô u... u

26

27

28

29

30

1 Šušnjarima, selo Šušnjari.

2 P: Na kojoj ste se linije odbrane nalazili? U kojoj zoni? U blizini
3 kojeg sela?

4 O: U blizini sela Brezova Njiva i Jaglići.

5 P: Kada ste došli u Šušnjare 11. jula?

6 O: Došô sam predveče oko 6, 7 sati. Tu su nam rekli da se sakupljamo,
7 da... da vidimo šta ćemo, ovaj... kud da krenemo - ili u pravcu Tuzle ili u
8 pravcu Žepe.

9 P: Koja je bila konačna odluka, vezano za Tuzlu ili Žepu?

10 O: U komandi glavnoga ovoga što je bio komandir Srebrenice, on nam je
11 naredio da... da moramo krenuti u pravcu Tuzle.

12 P: Možete li nam reći neku procjenu o tome koliko se vojno sposobnih
13 muškaraca okupilo u blizini Šušnjara te noći 11-oga?

14 O: Te noći i ujutru do... dok nije svanulo, oko 15.000 muškaraca. Tu su
15 bila i djeca... i ljudi preko 65 godina i djeca do 15 godina.

16 P: U koje vrijeme, kojeg dana, ste krenuli zajedno sa tom grupom prema
17 Tuzli?

18 O: Jedna je grupa krenula... krenula je uveče, a ja sam izašô 12. jula,
19 negdje oko 9, 10 sati, tako.

20 P: 12. jula; 9, 10 sati ujutru?

21 O: Jeste, ujutru.

22 P: Da li znate u kojem ste Vi dijelu bili te velike kolone?

23 O: Ja sam izašô pri kraju kolone. Veći broj je otišô prije mene.

24 P: Tokom Vašeg pješaćenja prema Tuzli, u toku poslijepodneva i večeri
25
26
27
28
29
30

1 12-oga, da li je taj dio kolone u kojem ste se Vi nalazili bio napadnut?

2 O: Na... Na samom polasku, ovaj... tukli su nas iz protivavionskog
3 naoružanja. I u čitavom vremenu dok smo putovali, bilo je zasjeda, granatirali
4 su nas minobacačima, snajperima.

5 P: A gdje ste odlučili da provedete noć 12. jula?

6 O: Noć nas je zatekla kod sela Kamenice i tu smo imali najveću zasjedu;
7 tu je... tu je moj otac nestô i... i... i rođaci mi. Tu je bila najveća zasjeda
8 koju sam ja imô.

9 P: Da li ste od tada ikada vidjeli svoga oca, od 11. jula?

10 O: Nisam više nikad.

11 P: Možete li opisati gdje ste se nalazili, šta ste radili tog jutra 13.
12 jula?

13 O: 13-oga ujutru, ja sam bio tu na zasjedi. Rekli su nam da moramo da
14 krenemo, da ne možemo tu prenoćiti, da ne možemo spavati, da... Pokušavali su
15 da... da... da nam... ubacivali su nam, ovaj... svoje ljude. Tako da smo išli po
16 grupama, razvodili su nas po... po livadama, po... Ja sam krenô prema Konjević
17 Polju. Tu večê, zatekla me zora blizu jednog sela Sandića i Lolića. Tu me
18 zatekla zora jer smo tu bili ponovno na zasjedi jer nas je jedan od srpskih
19 vojnika Republike Srpske, on nas je odveo... bio je u našoj civilki, odveo nas
20 je na tu zasjedu. Ja sam se izvukô odatle.

21 P: A šta se onda desilo?

22 O: Vratio sam se nazad u jednu šumu. Tu sam prenoćio. Našô sam sutradan,
23 kad je svanulo - ne znam otprilike kol'ko je bilo sati, nisam imô sata - tu sam
24 grupu našô od 13 ljudi. Krenuli smo nekim brdima prema Konjević Polju jer je

25

26

27

28

29

30

1 jedan momak poznavô taj teren; bio je rodom iz Konjević Polja.
2 P: A da li govorite o 13. julu?
3 O: Da, o 13. julu.
4 P: Kažite nam šta se desilo kako ste se približili Konjević Polju.
5 O: Pa došli smo na jedno brdo iznad Konjević Polja. Tu smo, ovaj...
6 proveli čitav dan. Grupe su dolazile, odlazile. Išli su na izviđanje; niko se
7 nije vraćô. Ja sam ostô sa tom grupom čitavo vrijeme. Tu su nas isto granatirali
8 minobacačima, tukli su nas *Pragom*. Tu sam preveo /?proveo/ sve do pred mrak,
9 pred sami mrak /nerazgovijetno/.
10 P: Da li ste se na koncu predali ili ste bili uhapšeni /kako je
11 prevedeno/?
12 O: Čekô sam mraka, da... da se malo smrači, da pokušam preći cestu u
13 Konjević Polju koja vodi prema Cerskoj. I ja sam krenô sa ovom mojom grupom.
14 Nismo bili naoružani jer niko nam... nismo ni imali oružja. Krenuli smo prema
15 cesti. Bile su sa... velike sadnice, borova... borova sadnja. Bilo je veliko
16 trnje. Tako da s... kad smo mi prošli, došli smo blizu ceste, nama su iza leđa
17 repetirali puške i rekli da ne bježimo, da se predamo.
18 P: A šta se onda desilo?
19 O: Mi nismo imali izbora. Ako bježimo prema Konjević Polju, oni su dole
20 bili po cesti, čitav... čitavu cestu od... od... od Kasabe prema... do Kravice
21 su držali sve blokirano. Tako da nismo imali kud da bježimo. Tu smo predali se.
22 P: Koliki je bio broj Srba kojima ste se Vi predali?
23 O: Ne... Ja ne znam tačno kol'ko ih je bio u tom trnju. Ja... Otprilike
24 ih je bio 4-5 jer tu mi je prišô jedan, ovaj... koji me poznaje. On je sa
25 Potočara, selo Studenac. On se preziva Gligić. Tačno ime... Zaboravio sam mu
26
27
28
29
30

1 ime. Ovaj... on mi je prišô i pitô me: "Znaš ti mene?" Ja sam rekô da znam. Tu
2 me je... Tu su me pritresli, mene i ove moje jarane i rekli su nam da stavimo
3 ruke za vrat, da trčimo... da idemo prema... na cestu u Konjević Polje, u
4 centar. Tu su nas odveli u...u magacin. Taj magacin je bio otkupni magacin
5 poljoprivredni.

6 P: Dobro. Možete li nam reći, odnosno da li znate koje je godine
7 gospodin Gligić rođen?

8 O: Nisam baš siguran. Ja mislim da je 1969. godište ili je 1968. jer je
9 u školu na Potočare gdje sam i ja išô, tako da ga poznajem, dobro ga poznajem. I
10 moja je sestra išla sa njim u školu.

11 P: Iz kojeg je on sela bio?

12 O: Selo Studenac, kod Potočara.

13 P: A to skladište u koje ste odvedeni u Konjević Polju, možete li nam
14 reći šta se sada nalazi na toj lokaciji?

15 O: Na toj lokaciji se nalazi benzinska pumpa jer taj magacin je porušen;
16 napravljena je benzinska pumpa.

17 P: Koliko je u tom magacinu bilo Muslimana zatvorenika?

18 O: Bila je moja grupa - devet.

19 P: A šta se desilo u magacinu?

20 O: Kad su nas doveli u magacin, došô nam je jedan oficir raskopčane
21 košulje, pitô nas je: "Gde su Vam puške, jebô Vas leb?" Mi smo mu odgovorili da
22 nemamo pušaka, da nismo imali puške. Ja... Taj oficir je, po mom... mojoj
23 procjeni, iz Srbije.

24 P: Na čemu zasnivate svoje mišljenje da je taj oficir bio iz Srbije?

25

26

27

28

29

30

1 O: Po njegovom govoru i po uniformi, po... po disciplini - jer bio sam u
2 Jugoslovenskoj narodnoj armiji, poznajem tu disciplinu - i... i... i
3 pridržavanje i nije nas maltretirô. Pitô nas je jesmo l' gladni, jesmo l' žedni.
4 Donio nam je vode. Nije je on donio, al' donio nam je jedan vojnik jer je on
5 njemu naredio.

6 P: Da li ste vidjeli vojnike koji su bili obučeni slično njemu?

7 O: Jesam, vidio sam vojnike koji su obučeni slično njemu i imali su
8 pancir...pancir... maskirni pancir na sebi, iz Jugoslovenske narodne armije.

9 P: Na čemu zasnivate mišljenje da su to bili vojnici iz Srbije?

10 O: Po pancir košuljama, uniformi i disciplini.

11 P: Da li vam je neko donosio neku hranu dok ste bili u tom magacinu?

12 O: Ovaj oficir nam je rekô da će nam donijeti hrane, ali kad je kasnije
13 se vratio, rekô je da su kerovi sve pojeli, da nema hrane. Donijeli su nam jedno
14 pivo, davali su nam cigara, a hrane nije bilo.

15 P: Da li Vam je neko rekao kuda ćete ići?

16 O: On mi je rekô da je njegovo naređenja samo da... da nas tu hapsi, da
17 nas zarobljava i da nas šalje za Bratunac. A vojnik koji nas je čuvô nam je rekô
18 da on ne zna šta će s nas biti i rekô nam je... Bio je jedan prozor mali; on nam
19 je rekô: "Ako možete pobjeć' kroz otaj prozor" - da pobjegnemo, ali prozor je
20 bio tijesan tako da nismo mogli izaći.

21 P: Šta se desilo nakon toga?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Rekli su nam da... da čekamo autobuse dok se... dok autobusi dođu. Ja
2 mislim da su ti autobusi vozili sa Potočara žene i djecu. Vratila su se tri
3 autobusa, oni su nas izveli. Već je bilo mrak, svjetla su se palila, u autobusa
4 su bila svjetla popaljena, ali nije bio skroz... Sjeli smo u prvi autobus.
5 Stavili su nas na zadnja sjedišta. U autobus su ušla tri policajca, vojna
6 policajca iz Republike Srpske. Imali su na sebi pancirke plave od UNPROFOR-a iz
7 Srebrenice. I krenuli smo prema Bratuncu.

8 P: Kako znate da su to bili vojni policajci?

9 O: Pisalo im je na... na rukama "vojna policija Republike Srpske". Imali
10 su plave... bijele kaiševe.

11 P: U redu. Takođe ako biste mogli da pogledate, nadam se da na ekranu
12 vidite jednu fotografiju.

13 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Za zapisnik, to je dokazni predmet P22,
14 poglavlje 16, stranica 6. Za zapisnik.

15 P: Da li vidite tu fotografiju?

16 O: Vidim.

17 P: Da li Vam bilo šta na ovoj fotografiji izgleda poznato?

18 O: Dobro mi je poznata ova pancirka, i iz Srebrenice i od tih
19 policajaca.

20 P: Da li je to plava pancirka na kojoj je broj 2 na ovoj fotografiji?

21 O: Jeste.

22 P: U ranijoj izjavi, da li ste istražitelju rekli da su bili policajci u
23 plavim uniformama koji su ušli u autobus?

24 O: Ne, ja sam rekô da su imali pancirke plave od UNPROFOR-a iz
25
26
27
28
29
30

1 Srebrenice.

2 P: U redu. Kada ste ušli u autobuse i kada su ušli ti vojni policajci,
3 kuda ste onda otišli?

4 O: Krenuli smo prema Bratuncu. Smo stali u konje... Stali smo u Kravici.
5 Sa desne strane pored magacina u Kravici bila je velika skupina ljudi koji su
6 sjedili na livadi pored ceste, između ceste i magacina. Tu su... Tu su autobusi
7 stali, napunili su sve tri autobusa i krenuli su prema Bratuncu.

8 P: Da li su, dakle, u Vaše autobuse ušli i ljudi sa te livade?

9 O: Jeste.

10 P: Koliko je bilo mračno u to vrijeme kada ste bili u Kravici?

11 O: Bio je prvi mrak, svjetla... tek su se palila svjetla, ali dovoljno
12 se vidilo da... da ta livada pored ceste da je puna ljudi, da su... da je vojska
13 oko njih. To sam dobro mogô da vidim.

14 P: Da li ste pogledali i jedno veliko poljoprivredno skladište tamo?

15 O: Da, ono im je bilo iza leđa, iza njihovih leđa. Oni su ispred tog
16 magacina sjedili, prema asfaltu.

17 P: Da li ste vidjeli da li je u tom magacinu bilo Muslimana?

18 O: Nisam.

19 P: Da li ste bilo gdje u tom području vidjeli bilo kakva tijela, leševe?

20 O: Nisam.

21 P: A kuda je otišao Vaš autobus iz Kravice?

22 O: Otišli smo u Bratunac, pred školu "Vuk Karadžić".

23 P: Koliko dobro ste poznavali te puteve i mjesto gdje se nalazio
24 Bratunac?

25 O: Poznajem ih pravo jer... jer sam tu rođen i tu živio i više sam
26
27
28
29
30

1 proveo vremena u Bratuncu nego u Srebrenici prije rata.

2 P: U redu. Želim da Vam pokažem dokazni predmet P65 - ako možemo da ga
3 stavimo na grafoskop. Kada ste se prvi put sreli, prije godinu dana, sa
4 istražiteljima Međunarodnog suda, da li ste napravili jedan crtež Bratunca i
5 položaja autobusa kod škole?

6 O: Jesam.

7 P: Kada pogledate ovaj dokazni predmet 66 /u engleskom transkriptu:
8 "65"/ na grafoskopu, da li je to kopija tog crteža koji ste Vi napravili za
9 istražitelje Međunarodnog suda?

10 O: Jeste.

11 P: Vidim da ste na ovom crtežu napisali "škola VK". Da li je to škola
12 "Vuk Karadžić"?

13 O: Jeste.

14 P: U redu. Možete li nam tim malim pokazivačem pokazati gdje ste Vi
15 ucrtali autobuse na ovom crtežu?

16 O: Ovo su autobusi.

17 P: U redu. Molim Vas da uzmete flomaster. Trebao bi da se nalazi ispred
18 Vas crni flomaster. Čini se da je tu riječ o četiri mala pravougaonika. Dali su
19 to četiri autobusa koja ste ucrtali?

20 O: Jesu.

21 P: Da li se sjećate u kojem ste od ta četiri autobusa Vi bili?

22 O: Ovde na ovom crtežu nisam imo prostora na... da nacrtam još jedan
23 autobus. Ja sam bio treći od škole autobus, u njemu sam bio. Iza mene su bila
24 još dva.

25 P: Zašto nam onda jednostavno ne zaokružite taj autobus na ovom crtežu,
26 u kojem ste Vi bili?

27

28

29

30

1 O: [obilježava]

2 P: Dobro. Imamo još jedan dokazni predmet koji želim da Vam pokažem. Da
3 li se juče u mojoj kancelariji imali priliku da pogledate snimak Bratunca
4 napravljen iz zraka?

5 O: Jesam.

6 P: Malo je teže to razaznati na grafoskopu, ali da li se u mojoj
7 kancelariji bili u mogućnosti da identifikujete i zaokružite školu "Vuk
8 Karadžić"?

9 O: Jesam.

10 P: Da li je ovaj dokazni predmet, P66, fotografija na kojoj ste
11 zaokružili školu i stavili svoje inicijale?

12 O: Jeste.

13 P: U redu. Hvala lijepo.

14 Da li ste iz svog autobusa mogli vidjeti školu?

15 O: Vidio sam školu, vidio sam prozore, mogô sam vidit.

16 P: Da li znate da li je te noći kada ste Vi bili tamo, u toj školi bilo
17 muškaraca muslimanske nacionalnosti?

18 O: Odvodili su iz autobusa muškarce u školu, a nisu ih vraćali.

19 P: Možete li nam opisati šta se desilo te noći? Jednostavno nam recite
20 gdje ste Vi bili, gdje ste proveli noć i šta se desilo.

21 O: Te noći sam proveo u sjedištu, čitavo vrijeme smo bili... Rekli su
22 nam da... da nema mjesta u školi, da... da moramo bit' u autobusima. Dolazili su
23
24
25
26
27
28
29
30

1 vojnici Republike Srpske, obilazili oko autobusa; ulazili su u autobuse,
2 raspitivali se ima li ko iz Šušnjara, ima li ko iz Osata, ima li ko iz... s
3 Osmača, ima li ko iz Jadra, da se javi. Tu se niko nije javljô. I onda jedan
4 čovjek kojeg ja poznajem od prije rata, Ilija sa Špata, on je sa svojom grupom
5 iz autobusa odvodio ljude u školu - nije ih vraćô. Prozvali su Ćatić ili Đanić,
6 ne sjećam se. I njega su odveli, nisu ga vratili, iz mog autobusa. A u prvom...
7 u prvom sjedištu je sjedio jedan čovjek koji je bio poremećen, bio je malo umno
8 poremećen. On je zaspô na sjedištu, a rekli su nam da ne smijemo spavat. Tada je
9 prišô policajac sa plavom pancir... pancirkom. On ga je probudio, naglo ga je
10 probudio. On je slučajno, iza sna, udario ga rukom po pancirki. Ovaj -

11 P: Izvinite što Vas prekidam. Izvinite što sam Vam prekinuo. Da li je to
12 bio policajac ili vojni policajac?

13 O: To je bio vojni policajac.

14 P: Izvinjavam se, prekinuo sam Vas kada ste opisivali šta se desilo.
15 Možete li nam to sada nastaviti, ponovo reći?

16 O: Udario ga je po pancirki ovaj zarobljenik. On je se okrenô prema
17 drugim policajcima, rekô: "Vidi, jebô majku, udari me." Tada su vojnici izvan
18 autobusa rekli: "Daj 'vam da ga zakoljemo. Daj da ga ubijemo." Uzeli su ga,
19 izgurali su ga napolje, izbacili ga tamo. Povelili su ga prema školi. Tada sam čuo
20 kratki rafal da je ispaljen. S leđa nisam vidio lice - ubio ga je tu pored
21 autobusa.

22 P: Da li je vojni policajac kojeg je ovaj slučajno udario sudjelovao u
23 svemu tome?

24 O: On ga je izgurô napolje, do... do vojnika koji su tu bili i ova dva
25
26
27
28
29
30

1 policajca što su bili sa njim.

2 P: Ta dva policajca koja su bila s njim, da li su to bili civilni
3 policajci ili vojni policajci?

4 O: Bili su vojni policajci koji su nas pratili, koji su bili
5 obezbjeđenje u tom autobusu đe smo mi bili zarobljenici, iz Konjević Polja.

6 P: Te noći, koliko je ljudi odvedeno iz Vašeg autobusa i nisu se
7 vratili?

8 O: Izvedena su dvojica.

9 P: To su ta dvojica koje ste nam upravo opisali?

10 O: Jesu. Jed... Jednog su tukli, al' nisu ga odveli iz autobusa. Pitali
11 su ga ko je pravio zasjedu gore nekim srpskim vojnicima; izginuli se na nekoj
12 zasjedi. I on je njega pitô ko ih je pobio, tukô ga je kundakom u predjelu
13 stomaka, rebara, glave. Ali ga nisu odveli; ostô je sa nama u autobusu. Jer je
14 vojni policajac prišô i istjerô je ovog vojnika jer je bio pijan.

15 P: Dakle, kažete da je vojnik ušao u autobus i pretukao jednog od
16 zarobljenika i da ga je onda izbacio vojni policajac?

17 O: Jeste.

18 P: A šta znate o ostalim Muslimanima koji su bili u ostalim vozilima? Da
19 li znate da li se njima bilo što desilo te noći?

20 O: Cijele noći su izvodili iz autobusa grupe, vodili su u školu. Čitavu
21 noć je se čula pucnjava u školi. Ljudi su pomagali /?zapomagali/ u školi. Bilo
22 je jezivu čitavu noć slušat', al' smo morali. Koga su god odveli od otih grupa,

23

24

25

26

27

28

29

30

1 nije vraćen u autobus.

2 P: Da li je bilo ko došao i objasnio vam zašto je bila ta pucnjava?

3 O: Pa rekli su nam da ispraćaju neke regrute, mlade regrute u Vojsku

4 Republike Srpske.

5 P: Da li ste Vi u to povjerovali?

6 O: Nisam.

7 P: Šta se desilo sljedećeg jutra?

8 O: Sljedećeg jutra se... - to je bilo 14-og ujutru - rekli su nam da

9 ćemo... da nas voze u Kladanj na razmjenu, kao ratne zarobljenike.

10 P: I šta ste vidjeli?

11 O: Tu smo čekali jedno određeno vrijeme, ovaj... da ta kolona krene.

12 Rekli da na... Rekli su da moramo pričekati. Kad smo krenuli iz Bratunca,

13 parkirali smo se na... parking, "Vihorov" parking. Tu su nas... Tu smo čekali.

14 Rekli su nam da moramo čekati UNPROFOR jer treba da stigne sa Potočara.

15 P: Prije nego što ste otišli s tog područja ispred škole "Vuk Karadžić",

16 da li ste vidjeli ijednog muškarca Muslimana kako izlazi iz te škole?

17 O: Nisam.

18 P: U redu. Koliko je vozila bilo ispred garaže "Vihora" dok ste Vi tamo

19 čekali?

20 O: Tu kad smo čekali, ovaj... ljudi su pitali ove stražare mogu li otići

21 tu, bilo je prostora da se ode u WC, jer ljudi su trpili po čitavu noć. Oni su

22 nam dozvolili i ljudi... Ja nisam izlazio, izlazili su što su sjedili do mene.

23 Oni su vidili iza nas da je bilo... bilo je ukupno pet autobusa, četiri kamiona

24

25

26

27

28

29

30

1 u toj koloni.

2 P: Da li su vam te noći dok ste bili u autobusu parkiranom pred školom
3 "Vuk Karadžić" dali hrane?

4 O: Nisu nam dali hrane; samo vode.

5 P: A na putu, odnosno pred garažom "Vihora", da li su Vam tamo dali bilo
6 kakvu hranu za put do Zvornika?

7 O: Nisu nam dali nikake /?nikakve/ hrane; samo je ušla jedna žena
8 starija. Uletila je u autobus i rekla je da nam 'suje mater tursku i balijsku,
9 da je u nje sin poginô, da će nas sve postrijeljati tu. Tako... Uspjeli su i nju
10 istjerat' iz... iz autobusa.

11 P: Kada kažete "oni su je istjerali iz autobusa", ko su "oni"?

12 O: Još je... Još je u tom momentu bila vojna policija. Nakon toga,
13 možda... ne znam kol'ko je prošlo vremena, došô je Tamić, vojni Tamić, smijenio
14 je policajce. Došla su tri vojnika Republike Srpske mjesto ta tri policajca.

15 P: A šta se onda desilo?

16 O: Naišô je transporter, bijeli transporter sa UN znacima. Ljudi koji su
17 sjedili na... na transporteru su imali puške unproforske, šljemove, ali ne
18 vjerujem da su bili, ovaj... Unproforci zato što su dizali tri prsta i
19 pozdravljali ove vojnike koji su nas čuvali u autobusu.

20 P: Da li je taj pozdrav sa tri prsta bio srpski pozdrav i njih ste
21 vidjeli da to čine?

22 O: Jeste, to su pozdravi Republike Srpske i Srbije.

23 P: Kada je došao taj bijeli transporter, šta se onda desilo?

24 O: Krenuli smo prema Konjević Polju, prema Kladnju, kako su nama rekli

25

26

27

28

29

30

1 da idemo u Kladanj na razmjenu.

2 P: Kada ste stigli do Konjević Polja, da li ste skrenuli lijevo u pravcu
3 Kladnja?

4 O: Ne, skrenuli smo desno, u pravcu Zvornika.

5 P: Možete li nam opisati kuda ste išli?

6 O: Išli smo... Krenuli... Krenuli smo desno. Kad smo došli ispod...
7 ispod stijena - to mjesto se zove... ispod... ispod Udriča imaju stijene - tu su
8 nam rekli da oborimo glave među... među... među noge, da stavimo ruke, da ne
9 gledamo kud se ide. To je put prema Drinjači, između Konjević Polja i Drinjače.

10 P: Nakon što ste to uradili, da li ste mogli da procijenite kuda idete?

11 O: Ja sam sjedio na... na zadnjem sjedištu, tako da je to sjedište
12 odignuto. Prozor mi je bio sprem koljena. Kako sam se ja saseo, gledô sam između
13 prstiju kuda idemo.

14 P: Možete li Raspravnom vijeću reći šta ste vidjeli kuda je išao
15 autobus?

16 O: Išli smo kroz Drinjaču. Došli smo u Zvornik. Prošli smo grad.
17 Prepoznajem Zvornik grad. Prošli smo pored autobuske stanice i robne kuće.
18 Produžili smo; došli smo u Karakaj. Jer tu ima tvornica koja prerađuje boksit,
19 Milići. Prošli smo kraj nje. Krenuli smo lijevo.

20 P: Kada ste skrenuli lijevo kraj Karakaja, u kom pravcu ste skrenuli?
21 Koji grad je u tom pravcu?

22 O: Taj put vodi prema Tuzli, al' mi nismo dugo se vozili. Mi smo
23 skrenuli ponovno desno na put koji mi je bio... bio mi je... gledô sam kroz
24 prste, al' nisam poznavô teren.

25 P: I nakon što ste sa glavnog puta za Tuzlu skrenuli desno, kuda ste
26
27
28
29
30

1 otišli?

2 O: Došli smo pred jednu školu. Tu su nam rekli da podignemo ruke, da
3 možemo gledat'.

4 P: Šta ste tamo vidjeli, kod te škole? Možete li nam opisati šta ste
5 vidjeli i da li ste mogli da se osvrnete oko sebe?

6 O: Kad smo došli tu pred školu, vidio sam igralište sa mrežama - to su
7 zaštitne mreže da ne bi lopta išla izvan igrališta. Vidio sam jedan spomenik,
8 kameni spomenik, al' ne znam o ko... o kome se radi. Vidio sam školu sa
9 sportskom salom. Vidio sam sve autobuse. Transporter je... taj što nas je
10 pratio, on je stao iza autobusa, uperen protivavionski mitraljez u nas.

11 P: Da li je okolo bilo Srba, oko tih autobusa ili oko škole?

12 O: Bili su sa obje strane, i sa lijeve i sa desne strane, sve do ulaza u
13 školu, da ne bi pokušali bježati - sa puškama.

14 P: Kako su bili odjeveni?

15 O: U maskirne uniforme.

16 P: Rekli ste da je kod škole bilo igralište. Da li je to bilo zemljeno
17 utabano igralište, betonirano ili je bilo travnato igralište?

18 O: Betonirano igralište.

19 P: Šta se desilo kada ste izašli iz autobusa?

20 O: Išli smo trčećim, ovaj... koracima do ulaza škole. Sa desne strane
21 sam vidio da ko je nešto držô u ruci, da mora baciti tu, da izbaci iz ruku.

22 P: Da li ste tu vidjeli bilo kakvu gomilu stvari?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Vidio sam prije... prije ulaza sa desne strane, prije ulaza u hodnik,
2 vidio sam beretke, kapute, džempere. Bilo šta da si držô u ruci, morô su baciti
3 tu. Nisu dali unosit' unutra.

4 P: Kada ste ušli u školu, u koji ste dio škole otišli?

5 O: Desno je se ulazilo u školu. Mi smo otišli lijevo u... prema
6 sportskoj sali, u sportsku salu.

7 P: A kada ste otišli u fiskulturnu salu, da li ste tu vidjeli neke ljudi
8 koji nisu bili iz Vaše grupe?

9 O: Bilo je u desnom ćošku, na vrh sale, bilo je... bila je jedna
10 skupina, veća skupina, ljudi koji su sjedili.

11 P: Da li su oni bili Muslimani?

12 O: Jesu, jer sam poznavô par ljudi.

13 P: Možete li opisati, reći, koliko ljudi je ušlo u tu fiskulturnu salu i
14 šta se onda desilo? Kako se to desilo? Kako su ušli?

15 O: Pa tu nas je ušlo oko, po mojoj procjeni /nerazgovijetno/, 2.500 da
16 su nas nabili u tu sportsku salu.

17 P: Kada kažete "nabili", kako ste bili organizovani?

18 O: Moja su koljena bila ispod brade. Tako da su nas tjerali da... da
19 moramo, jer će pucati. Rekli su nam da će pucati ako ne... ne budemo se
20 nabijali. Tako da su ljudi padali u nesvijest. Padne u nesvijest i sjedeći leži
21 u nesvijesti. Ne može da padne ni... ni na lijevo ni na desno, ništa.

22 P: Da li je bilo vruće?

23 O: Bilo je previše vruće, a ljudi su bez vode bili na početku, tako da
24 su padali u nesvijest.

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li su se ovi vojnici koji su vas čuvali pobrinuli za neke od ljudi
2 koji su pali u nesvijest ili za ove koji su bili povrijeđeni?

3 O: Nisu nam pružali u početku nikakvu... Na početku, nisu nam pružali
4 nikakvu pomoć. Možda kasnije malo su pitali: "Ima li neko ispod 18 godina?" - da
5 izađe napolje.

6 P: Da li su neki mladi ili neka djeca izvučena iz gomile?

7 O: Da, bila su dva dječaka koji nisu možda imali 14, 15 godina. Oni su
8 izašli na... na hodnik.

9 P: Da li je ta grupa dobila išta vode?

10 O: Dali su... Dali su toj djeci balone i neke kante, tako da su nam
11 donosili i dijelili po... po sali vodu.

12 P: Šta se desilo u tom fiskulturnoj sali koja je bila nabijena ljudima?

13 O: Prvo... Prvo što su radili su podijelili nas da otprilike četiri reda
14 se okrenu kontra, prema zidu; četiri reda da se okrene lijevo, četiri desno,
15 četiri da gleda prema ulazu. Tako da su svi redovi bili... jedni gledaju lijevo,
16 jedno desno, jedni na drugu stranu, jednu na drugu. Tako su nam naredili da...
17 da se okrenemo. Ja sam bio okrenut prema ulazim vratima, odakle sam došô.

18 P: Da li je neko u toj fiskulturnoj sali zlostavljan tog dana, osim što
19 su opšti uslovi bili takvi kakve ste opisali?

20 O: Pa jedan od... od... od tih zarobljenika - vjerovatno da mu je bilo
21 pozlilo nešto - on je ustô na noge, a bilo nam je naređeno strogo da ne
22 ustajemo. Ustô je na noge, rekô je: "Šta se bojite, ima nas... ima nas dosta.
23 Nemojte se bojat'." Uletili su ovi vojnici. Pitali su: "Ko je to rekô?" On je se
24 javio. Rekli su da izađe napolje. On nije htio izaći. Oni su rekli da će pucat',
25
26
27
28
29
30

1 da će pobit 20-30 ljudi oko njega ako ne izađe. I onda su ga ljudi izgurali, da
2 samo ne bi stradali pored njega.

3 P: Da li ste vidjeli šta se desilo sa tim čovjekom koji je izguran?

4 O: Da. Tu na... odma' na hodniku iz sportske sale, tu su ga odma'... čuo
5 sam kratki rafal. On je zapomagô, rekô: "Aj, majko!" I gotovo. Kratki rafal. Tu
6 su ga ubili.

7 P: Da li ste vidjeli toga dana da su kroz salu, pored sale, prolazili
8 neki oficiri?

9 O: Da. Tu je došô Mladić sa svojom pratnjom.

10 P: Koliko je ostao?

11 O: Nije se zadržavô dugo. Razgovarô je s ovim glavnim što nas je čuvô,
12 gledô nas je, zavirivô je malo. Smijali su se jer tada kad je on tu bio, otišo
13 je, odma' su nam rekli da idemo za logor Batković.

14 P: Možete li opisati postupak kako ste Vi i ostali Muslimani toga dana
15 izvedeni iz fiskulturne sale?

16 O: Donijeli su nam... U sportskoj sali je se nalazila, meni sa desne
17 strane, jedna prostorija, kao manja soba. Ja mislim da je služila za svlačionicu
18 il' nešto. Ta soba je imala još jedan izlaz na... na vanjsku stranu, napolje. Tu
19 su donijeli stolove, donijeli su drvene, kao, neke rešetke. Postavili su nam
20 vrata i rekli su nam da ćemo izlaziti jedan po jedan, da se ne guramo, da ne
21 smijemo ustajat'. I tako je krenula... krenuo je tako izlaz.

22 P: Šta su radili sa ljudima koji su izlazili iz fiskulturne sale?

23 O: Prvo što su uradili, izveli su dvojicu naših zarobljenika: Nezira
24 Gušića - ja ga poznajem jer je komšija mi - i još jednog su izveli. Nezir je

25

26

27

28

29

30

1 vezô oči, a ovaj drugi je davô... lonče vode je morô svako da popije. I određen
2 broj, 25-30 ljudi izvedu, ponovno nature te rešetke. Prođe 5-6 minuta, ponovo se
3 kamioni vrata i sve je tako teklo. Ja sam u šestoj turi izašô.

4 P: Možete li opisati vojnike koji su bili oko Vas kada su Vam stavili
5 poveze i kad ste dobili vodu?

6 O: Bila su... Bila je jedna žena, naoružana, u maskirnom odijelu i tri
7 vojnika koji su stajali okolo s puškama u toj prostoriji gdje su nam vezali oči
8 i davali vodu.

9 P: Nakon što su Vam stavili povez i dali vode, da li su Vas onda stavili
10 na neko vozilo?

11 O: Popeli su nas na... na tamiće /nečujno/.

12 P: Kako znate kakva vrsta je to kamiona bila ako ste imali povez na
13 očima?

14 O: Zato što sam na brzinu skinô povez, a i znam po zvuku taj kamion,
15 poznajem ga po zvuku i veličini.

16 P: Možete li opisati kako je izgledao zadnji dio tamića i šta se
17 nalazilo u njemu?

18 O: Bio je pokriven ceradom. Imô je dvije klupe, s lijeve i desne strane.
19 Na sred sredine je bila velika guma od većeg kamiona, FAP-a.

20 P: Kada ste stavljeni u zadnji dio kamiona, kuda je onda kamion otišao?

21 O: Krenuo je prema... Ja sam osjetio da je prešô preko željezničke
22 pruge. Stigli smo na neku livadu; tu su nas istovarili i rekli da stanemo u
23 stroj.

24 P: Možete li nam opisati šta se desilo nakon toga?

25

26

27

28

29

30

1 O: Kad smo sišli sa kamiona, rekli su nam da stanemo u red, što brže da
2 stanemo u red. Kad smo stali u red, sa mnom je bio... bio moj amidžić Hariz.
3 Uzeli smo se za ruke. On mi je rekô da će nas pobit'. Ja sam rekô: "Neće." On
4 nije ni izgovorio, rafali su počeli po nama pucat.

5 P: Možete li opisati šta se desilo sa tim rafalom?

6 O: Ta rafal je pogodio mog amidžića. On je zapomagô. Ja sam se bacio na
7 zemlju, on je pao po meni. Tada je nastala pomagnjavija ranjenih ljudi.

8 P: Da li ste Vi bili povrijeđeni?

9 O: Nisam.

10 P: A šta se desilo poslije toga?

11 O: Posle toga su nastavili i dalje dovlačit' te ture, strijeljat'. Ove
12 ranjene koju pomažu /?zapomažu/, njih dokrajče, dovrše. Tako je trajalo sve do
13 pokušaja... pokušô je... pokušali su da bježe. Ovaj jedan je... Jednog su ubili,
14 a jedan je uspio pobjeći.

15 P: Da li znate približno u koje vrijeme tokom dana je Vaša grupa
16 pobijena?

17 O: Ja mislim oko jedan do dva. Jer nisam imô sata, tako da ne mogu tačno
18 da kažem kol'ko je. Ja mislim da je u tom vremenu jer je bilo dobro sunce
19 izgrijalo, tako da, 'nači, bilo je poslepodne.

20 P: Da li su se pogubljenja nastavila i kada je pao mrak?

21 O: Jesu.

22 P: Da li znate približno koliko nakon što je pao mrak su trajala
23 pogubljenja?

24 O: Ja sam bio u nesvijesti, pao sam u nesvijest. Kad sam se probudio,
25
26
27
28
29
30

1 skinuo sam povez polako s očiju, vidio sam svjetla, farove, jer tu je bio
2 utovarivač i rovokopač koji su radili grobnicu. Tako da su upalili svjetla,
3 tukli su nas svjetlima. Još možda jedno pet grupa su dovukli iza.

4 P: Da li je bilo još nekih svjetala na polju osim svjetala koja su
5 dolazila od ove teške mehanizacije koju ste vidjeli?

6 O: Nisu bila nijedna.

7 P: Možete li reći kako su osvijetljavali pogubljenja koja su se odvijala
8 tokom noći? Šta su od opreme, od mehanizacije, koristili? Jesu li koristili oba
9 ova vozila?

10 O: Mašine su bile ugašene. Ja mislim da je od rovo... od utovarivača,
11 ULT zvani, od njega su koristili svjetla. A mašine nisu radile, bile su ugašene.

12 P: Kada kažete "ULT", da li je to marka ovog preduzeća, jugoslavenskog
13 preduzeća za tešku mehanizaciju?

14 O: Jeste. Utar... Utovarivač je... ULT je tako... Mi ga zovemo
15 utovarivač jer to je... koristi se za građevinske... građevinska preduzeća,
16 za... može da utovara, da gura zemlju ispred sebe, da -

17 P: Kada ste razgovarali sa istražiteljima Međunarodnog krivičnog suda
18 prije izvjesnog vremena, Vi ste tada napravili i crtež, plan Bratunca. Možete li
19 sada napraviti male crteže ovih dvaju mašina koje ste vidjeli te noći.

20 GĐA SINATRA: [simultani prevod] Časni Sude.

21 Ulažem prigovor zato što svjedok nije ovlašten, budući da nema stručno
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 znanje o ovoj mehanizaciji. Znači, da li on zna kakva vrsta je to rovokopača
2 bila? Mislim da je potrebno da ga tužilac pita nekoliko pitanja da bi razjasnio
3 kakvo je njegovo znanje u tom domenu.

4 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Nismo takvi tehničari. Mi ne znamo
5 razliku između utovarivača i rovokopača. Ali u svakom slučaju, svjedok je sam
6 nacrtao sliku i pogledajmo sliku da vidimo šta se na njoj nalazi.

7 Izvolite nastavite, gospodine McCloskey.

8 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine predsjedavajući.

9 P: Da li ste, dakle, Vi nacrtali ovu sliku ovih dvaju mašina kada ste
10 prije izvjesnog vremena imali sastanak sa istražiteljima Međunarodnog krivičnog
11 suda?

12 O: Jesam, ja sam je nacrtô.

13 P: A ovaj dokazni predmet, P67, da li možete na ekranu da vidite sliku?

14 O: Vidim.

15 P: Da li je to primjerak slike koju ste Vi nacrtali za istražitelje
16 Međunarodnog krivičnog suda?

17 O: Jeste.

18 P: Dobro. Ako počnemo sa mašinom koja se nalazi na Vašoj lijevoj strani,
19 možete li nam opisati šta je to i reći nam nešto o njoj i kako znate to što
20 znate o toj mašini?

21 O: Sa moje lijeve strane, nalazi se rovokopač. On je pretežno određen za
22 poslove koji se rade na dubinu. Ima kašiku koja može na dubinu da kopa.

23 P: A kakve ste točkove ili nešto drugo vidjeli na tom rovokopaču?

24 O: Rovokopač nema točkove - gusjenice. Ovaj na slici nema, a ima
25 rovokopača koji su isto na točkovima. Al' ovaj što je radio grobnicu lično je
26
27
28
29
30

1 bio na gusjenicama.

2 P: Dobro. Pređimo na drugu mašinu. Šta je to i kako ona funkcioniše?

3 O: Druga slika sa desne strane moje je utovarivač. On koristi da utovara
4 zemlju u kamione. Može i da ispred sebe gura zemlju. On je nalazi... On... On je
5 na točkovima.

6 P: Da li znate koje boje je bio utovarivač te noći?

7 O: Utovarivač je bio žute boje.

8 P: Ako znate, koje boje je bio rovokopač te noći?

9 O: Žute boje.

10 P: Te noći, da li ste mogli da vidite koliko je tijela bilo oko Vas?

11 O: Bila je jedna puna livada. Nisam brojô, al' puna je livada bila.

12 P: Ne tražim da potrošite mnogo vremena na to, ali ako biste mogli samo
13 jednostavno da nam kažete jeste li mogli otpuzati sa tog strašnoga mjesta i
14 pobjeći na slobodnu teritoriju?

15 O: Nisam mogô otpuzat'. Kad sam ustô, pronašô sam Hurema tu živoga i
16 gazio sam po... po mrtvim i bilo je previše krvi koja je bila već počela da se
17 zgrušava. Tako da je bilo veoma, veoma teško izaći iz otijeh mrtvijeh, klizavo
18 je bilo.

19 P: No Vi i Hurem ste na kraju ipak mogli pobjeći na slobodnu teritoriju,
20 je l' tako?

21 O: Jeste.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Hvala Vam. Gospodine predsjedavajući,
2 časni Sude, nemam više pitanja.

3 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Napraviti ćemo sada pauzu i nastaviti ćemo
4 u 10 minuta do 11 sati.

5 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim, ustanite.

6 ... Početak pauze u 10.22h

7 ... Sjednica nastavljena u 10.51h

8 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim, ustanite.

9 Izvolite sjesti.

10 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Gospodine Karnavas, je li ima potrebe za
11 unakrsnim ispitivanjem?

12 G. KARNAVAS: [simultani prevod] Hvala, časni Sude. Samo par pitanja.

13 Unakrsno ispituje g. Karnavas:

14 [Branilac ispituje putem prevodioca]

15 P: Dobro jutro, svjedoče. Koliko sam shvatio, 12. augusta 1995. godina
16 dali ste izjavu.

17 O: Nisam razumio pitanje.

18 P: Dobro. Imam pred sobom izjavu - čini ste da ste je Vi potpisali, a na
19 njoj je datum 12. august 1995. godine - u kojoj Vi opisujete događaje i vjerujem
20 da je to možda bilo u ono vrijeme kada ste napravili i crteže koje smo danas
21 vidjeli.

22 O: Da, dao sam.

23 P: Prije nego što ste došli danas ovdje, da li ste imali priliku da
24 ponovno pogledate ovu izjavu zajedno sa predstavnicima Tužilaštva?

25 O: Jesam.

26 P: Da li je to bilo tek jučer da ste imali priliku da ponovno pogledate
27 svoju izjavu?

28 O: Jeste.

29 P: Hvala Vam. U svojoj izjavi kažete da ste u vrijeme pada Srebrenice
30

1 bili komandant pješadijske jedinice od deset članova, a ona je bila u sastavu
2 283. brigade 2. korpusa Armije Bosne i Hercegovine. Da li je to tačno?

3 O: Jeste.

4 P: Čini se iz čitanja Vaše izjave da kada su se 11-oga i 12-oga ljudi
5 okupili kako bi otišli iz Srebrenice, da je tu bilo i pripadnika 284. brigade,
6 zajedno sa onima iz 283. brigade 2. korpusa Armije Bosne i Hercegovine.

7 O: Svi su bili skupa u Šušnjarima.

8 P: Dobro. Danas ste rekli da je bilo približno 1.500... pardon, 15.000
9 ljudi koji su se okupili i koji su sačinjavali jednu kolonu. Da li je to tačno?

10 O: Jeste. Među njima su bila i djeca i stariji ljudi.

11 P: Dobro. U svojoj izjavi takođe kažete da je prije pada Srebrenice bilo
12 nekih 14.000 vojnika Bosne i Hercegovine u području Srebrenice.

13 O: Nisu bili svi vojnici, a bilo je... bilo je ljudi koji su otišli na
14 Potočare.

15 P: Dozvolite da ponovim pitanje. U svojoj izjavi kažete: "Prije pada
16 Srebrenice, bilo je oko 14.000 vojnika Bosne i Hercegovine u području
17 Srebrenice." Da li se sjećate da ste to jučer pročitali u svojoj izjavi, prije
18 nego što ste danas došli ovamo u sudnicu?

19 O: Pročitô sam. Bilo je... Bilo je oko... Bilo je 14.000, samo što nisu
20 svi imali puške i nisu svi bili u vojsci... vojska.

21 P: Prije nego što Vam pokažem svoju izjavu /prevod engleskog
22 transkripta: "Vašu izjavu"/, još jednom ću Vam pročitati to i hoću da vidim da

23

24

25

26

27

28

29

30

1 li ćete se složiti sa mnom. U svojoj izjavi Vi kažete: "Prije pada Srebrenice,
2 bilo je oko 14.000 vojnika Bosne i Hercegovine u području Srebrenice." To ste
3 izjavili. Da li se sjećate da ste pročitali ili biste radije pogledali svoju
4 izjavu kako biste osvježili svoje pamćenje?

5 O: To sam izjavio. Pročitô sam juče.

6 P: I to što je u Vašoj izjavi, Vi ste napisali ili saopštili 12. augusta
7 1995. godine?

8 O: Jesam.

9 P: Dobro. Hvala Vam. Još jedno područje. Ponekad kažete u svojoj izjavi
10 da je bilo vojnika JNA i njih razlikujete od četnika koje ste smatrali bojnicima
11 bosanskih Srba.

12 O: Jeste.

13 P: Prema Vama, četnik je bio neko, ili barem prema Vašoj izjavi, vojnik
14 koji nije bio čist, koji nije izgledao vrlo disciplinovano i koji se nije
15 ponašao na disciplinovan način.

16 O: Jeste.

17 P: Dobro. Za razliku od vojnika JNA koji su izgledali profesionalnije,
18 koji su bili obučeni profesionalnije i ponašali se disciplinovanije?

19 O: Jeste.

20 P: Zatim ste rekli da ste mogli uočiti neke razlike u dijalektu kojim su
21 govorili. To je bila još jedna karakteristika koju ste saopštili u svome
22 mišljenju u pogledu toga da li su oni bili četnici ili pripadnici JNA.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ja mislim da su bili pripadnici JNA.

2 G. KARNAVAS: [simultani prevod] Dobro. Nemam više pitanja, časni Sude.

3 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Hvala Vam.

4 Izvolite, gospodine Stojanoviću. Vaše unakrsno ispitivanje.

5 G. STOJANOVIĆ: Dobro jutro, časni Sude. Dobro jutro, svjedoče.

6 Unakrsno ispituje g. Stojanović:

7 P: Pošto mi govorimo isti jezik, zamoliću Vas, jer smo već ranije imali
8 iskustvo, da nakon što Vam postavim pitanje, sačekate prevod pa onda odgovorite.

9 Hvala Vam.

10 Imajući u vidu intervjuje koje ste do sada dali i dokaze koje je nama
11 tužilac dostavio prije Vašeg današnjeg saslušanja, ja ću Vas upitati samo
12 nekoliko stvari da provjerim da li je to tačno.

13 Prvo, da li je tačno da ste... da Vas je rat početkom 1992. godine
14 zatekao u Hrvatskoj gdje ste radili?

15 O: Jeste.

16 P: Hvala. Da li je tačno da ste u januaru 1992. godine svojom voljom,
17 dakle dobrovoljno, kao što je ovdje navedeno, otišli na vojnu obuku u Makarsku,
18 grad koji se nalazi u Hrvatskoj?

19 O: Tamo sam otišô da radim.

20 P: A da li ste tamo u Makarskoj bili 27 dana na obuci vojnoj?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

- 1 O: Jesam.
- 2 P: Možete li mi reći ko Vas je tamo obučavao vojno?
- 3 O: Prijavio sam se u MUP Hrvatske vojske /sic/.
- 4 P: Kad... Kad kažete "MUP Hrvatske vojske", bojim se da li pravim dobro
5 razliku. Da li je MUP kao civilna struktura ili vojna policija pri Hrvatskoj
6 vojsci?
- 7 O: Civilna vojna... Civilna hrvatska policija.
- 8 P: Da li ste nakon te vojne obuke uzeli učešće u ratnim događajima koji
9 su bili u Mostaru?
- 10 O: U Čapljini.
- 11 P: A da li je onda tačno da ste skupa sa dobrovoljačkom pukovnijom pod
12 nazivom "Kraj Tomislav" učestvovali u zauzimanju kasarne JNA u Čapljini?
- 13 O: Jesam učestvovô.
- 14 P: Da potvrdimo samo zbog Sudskog vijeća, je li tačno da je to bio
15 januar 1992. godine?
- 16 O: Nije bio januar. Mislim da nije.
- 17 P: A možete li nam reći koji je onda to mjesec bio?
- 18 O: Ne sjećam se koji je, ali ja mislim da je bilo u proljeće. Kada...
19 Kad je počelo pucati u Mostaru, mi smo otišli u Čapljinu da branimo grad.
- 20 P: Da li to znači da je to proljeće 1992. godine?
- 21 O: Jeste.
- 22 P: I da li je tačno da se to sve dešavalo prije izbijanja ratnih
23 događaja u Bosni i Hercegovini na prostoru Srebrenice?
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

- 1 O: Nije.
- 2 P: Da li onda mogu da zaključim da je to bilo april, maj ili neki drugi
3 od tih proljetnih mjeseci 1992. godine?
- 4 O: Jer bio je... bio je rat u Srebrenici i u Bratuncu.
- 5 P: Kada ste uzeli kasarnu u Čapljini?
- 6 O: Jeste.
- 7 P: Hvala. Da li je tačno da ste nakon toga otišli na ratište u Orašje,
8 grad koji se nalazi u Bosni, sjevernom dijelu Bosne, i koji je u to vrijeme bio
9 pod kontrolom tadašnje hrvatske komponente vojske Herceg-Bosne?
- 10 O: Krenuô sam za Tuzlu iz Zagreba. Pokušali smo proći kroz Orašje. Nismo
11 mogli jer je bilo blokirano u Podgajevima i Vidovicama i u Bosanskom Šamcu. I tu
12 smo morali čekati da se oslobodi, preko Gradačca da idemo za Tuzlu.
- 13 P: I da li je tačno da ste onda sa svojim prijateljem Malić Elvirom
14 došli u Srebrenicu?
- 15 O: Jeste.
- 16 P: Možete li reći koji je to bio mjesec 1992. godine?
- 17 O: To je bilo u julu 1992., polovinom jula, kad smo stigô u Srebrenicu.
- 18 P: Da li je tačno da ste nedugo iza toga dobili zadatak od Nasera Orića
19 da odete u Tuzlu po lijekove?
- 20 O: Jeste, tačno.
- 21 P: I da li mogu konstatovati da je tačno da ste potom, sa 47
22 dobrovoljaca, se ponovo vratili u Srebrenicu, prošavši kroz srpske položaje?
- 23 O: Jeste. 47 ljudi je nosilo lijekove, infuzije i ostalu opremu za...
24
25
26
27
28
29
30

1 za... i hirurg Nedret iz... iz Tuzle.

2 O: Danas ste potvrdili, na pitanje kolege Karnavasa, a ja bih htio samo
3 još jednom da sebe provjerim da li je, znači, tačno da ste u julu 1995. godine
4 bili zapovjednik diverzantske destni... desetine?

5 O: Nije diverzantska ne... to je obična desetina, obična 283. brigade
6 desetina.

7 P: Bili ste starješina tog desetini?

8 O: Jeste.

9 P: Da li je tačno da ste kao vođa te vojne formacije u julu 1995. godine
10 imali zadatak da čuvate bazu UNPROFOR-a koja se nalazila između sela Jagličići i
11 Šušnjare?

12 O: Nismo imali zadatak da čuvamo UNPROFOR. 11. jula, kad je UNPROFOR se
13 povukô... Padom Srebrenice je... UNPROFOR je povukô se 11-og. Mi smo došli na to
14 njihovo mjesto da ne bi nam došli na tom mjesto, da ne bi liniju probili.

15 P: I da li je tačno da ste zoljama pokušali da spriječite bijegstvo
16 pripadnika Holandskog bataljona sa ovog položaja?

17 O: Ja nisam imô ni zolje ni puške; imô sam dvije bombe. Jer mi je
18 UNPROFOR uzeo pušku, predali smo im... kad su došli, predali smo im puške.

19 P: A da li Vam je poznato da je bilo upozorenja pripadnicima Holandskog
20 bataljona, da ukoliko se povuku sa svojih položaja, protiv njih će biti
21 upotrebljeno i ovo protivtenkovsko oružje, kao što su rekli?

22 O: Ja nisam tu bio kad je to bilo. Ja sam bio samo kad su žene stale
23 ispred transporterâ; nisu se šćece skloniti da oni ne bi pobjegli. Tu nisam bio
24 prisutan kad... Ne znam ja. Nisam ni čuo za to.

25

26

27

28

29

30

1 P: I kada su se oni povukli, Vi ste sa svojom jedinicom zauzeli taj
2 položaj da ne bi došlo do proboja?
3 O: Jeste.
4 P: I završavam s ovim: da li je korektno ako zaključim da ste u trenutku
5 zarobljavanja, jer ste danas na pitanje cijenjenog tužioca rekli da ste bili
6 zarobljeni, bili pripadnik vojske Armije BiH?
7 O: Jesam.
8 G. STOJANOVIĆ: Hvala Vam.
9 Drugu grupu pitanja koju smo željeli postaviti:
10 P: Pokušat ćemo samo da razjasnimo dio o kome ste Vi govorili prilikom
11 transporta od Bratunca do škole koju ste opisali. Rekli ste da ste ujutru 13-og
12 bili kod garaže transportnog preduzeća "Vihor" i da ste se tu zadržali izvjesno
13 vrijeme čekajući, kao što su Vam rekli, vozila UNPROFOR-a. Je li to tačno?
14 O: Nije. To je bilo 14-og ujutru.
15 P: 14-og ujutru. Hvala. Moja greška.
16 I jesu li ta vozila UNPROFOR-a došla?
17 O: Došô je jedan transporter unproforski samo.
18 P: Vi ste ga opisali i rekli ste da je on išao na čelu kolone. Je li to
19 tačno?
20 O: Kad smo krenuli, krenô je na čelu kolone.
21 P: Da li je tačno da su u pratnji ili poslužiocci ovoga vozila bili
22 vojnici koji su nosili pancirke i šljemove sa oznakama Ujedinjenih nacija?
23 O: Jesu. I puške.
24
25
26
27
28
29
30

- 1 P: I puške. Hvala.
- 2 Radi Sudskog vijeća, pošto mi znamo poziciju, da li kada idete do škole
- 3 u kojoj ste se smjestili, morate proći kroz Zvornik, kroz cijeli grad Zvornik?
- 4 O: Ne znam na koju školu mislite. U... Je l' u Bratuncu ili -
- 5 P: U... U Orahovcu.
- 6 O: Prošli smo kroz grad pored autobuske stanice. Prošli smo kraj robne
- 7 kuće. Taj grad poznajem dobro. Išli smo pravo prema... Išli smo pored stambenih
- 8 zgrada što su s lijeve strane, do... do... do Karakaja, do... do Glinice te.
- 9 P: Da li ste se negdje tokom tog prolaska kroz Zvornik zaustavljali?
- 10 O: Nismo se nigdje zaustavljali do škole.
- 11 P: Do škole. Hvala Vam.
- 12 Je li i tada bilo govora da idete u razmjenu?
- 13 O: Oni su nama rekli u Bratuncu da mi idemo na razmjenu. Nisu nam više
- 14 ništa govorili dok nismo krenuli na strijeljanje.
- 15 P: I danas ste potvrdili, kada ste izlazili iz autobusa prema
- 16 fiskulturnoj dvorani da ste takođe vidjeli to vozilo sa oznakama UNPROFOR-a. Je
- 17 li to tačno?
- 18 O: Da, iznad pute ško... iznad škole ima put. On je iznad puta, pored
- 19 puta se parkirô da ima brisane... čistinu ispred škole da... Okrenuta mu pa...
- 20 Okrenut mu je bio PAM prema igralištu škole.
- 21 P: Hvala. Ako sam Vas dobro shvatio, Vi poznajete dosta dobro Zvornik.
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 O: Da.

2 P: Možete nam reći da li znate gdje je mjesto ili položaj fabrike
3 "Standard" u Zvorniku ili u Karakaju?

4 O: Ne znam za tu firmu.

5 P: Ali mogu li Vas pitati da li je korektno ako kažem da u Zvorniku i
6 Karakaju niste stajali sve do škole gdje su Vas iskricali?

7 O: Nismo stajali.

8 G. STOJANOVIĆ: Ništa više. Hvala Vam najljepše.

9 I, ako dopustite, samo još jednu grupu pitanja koja se tiču ovoga
10 položaja, mjesta gdje ste se Vi nalazili.

11 P: Vi ste danas rekli, a to ste i u svom... svojoj izjavi koju ste
12 ranije tužiocu dali, naveli da ste imali utisak da ste se vozili, znači, onim
13 Tamićem, putem koji je bio neravan, da ste nastavili put preko dva velika
14 uzvišenja i da se kamion zaustavio "ubrzo što smo prešli preko pruge". Da li je
15 to tačno?

16 O: Nije. Mi smo samo prešli preko pruge. Osjetili smo kad smo prešli;
17 tresô je kamion. A nismo prelazili nikakva brda, brežuljke.

18 P: Da li onda mogu da zaključim da ste sigurni da ste prešli preko pruge
19 ili ste to zaključili?

20 O: Prešli smo preko pruge.

21 G. STOJANOVIĆ: Ja bih, časnî Sude, u ovom trenutku zamolio ako možemo da
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 vratimo ovaj dokazni predmet, iako vidim da on nije predložen da se utvrdi. Ali
2 oznaka tužilačka ERN00336998, koju je svjedok objašnjavao prilikom uzimanja
3 izjave od tužioca.

4 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Da. Da, gospodine McCloskey.

5 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, to je broj
6 koji se koristi interno u Međunarodnom krivičnom sudu. Možda bi bilo dobro da
7 taj dokument dobije broj dokaznog predmeta Odbrane, pa da znamo o čemu govorimo.

8 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Da, to je jako dobra ideja.

9 G. STOJANOVIĆ: Hvala tužiocu, hvala Sudu.

10 P: Ja bih zamolio svjedoka da, cijeneći činjenicu koju je malo prije
11 rekao, da je prešao preko pruge, pokuša na ovoj skici da samo pokaže mjesto
12 odakle misli da su krenuli prema mjestu egzekucije.

13 O: Na lijevoj strani slike ima prikazana pruga. Na lijevoj strani smo
14 prešli, niže od grobnice.

15 P: Da li mogu da zaključim da je, prema Vama, 14-og uveče i jedna i
16 druga mašina bila preko pruge?

17 O: Mašine su bile ispod brda, ovoga što je nacrtano.

18 P: Ja bih zamolio ako možete samo ovim pokazivačem, i zbog mene i zbog
19 Sudskog vijeća, da pokušate da pokažete gdje ste Vi bili u odnosu na mašine.

20 O: Ja sam bio... Ja sam bio ovde otprilike, bliže pruži. Mašine su...
21 Ovde je završeno strijeljanje. Ovde su mašine i ostale, iza grobnice, ispod
22 brda. A ja sam s ove strane grobnice otišô uzbrdo, kad sam ustô.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Još samo jednom da potvrdimo: da li to znači da su i mašine bile sa
2 iste strane pruge kao i Vi, 14-og uveče?

3 O: Jeste.

4 P: Hvala Van najljepše.

5 G. STOJANOVIĆ: Ja bih zamolio, časni Sude, pošto ćemo mi koristiti ovo
6 kao dokazni predmet, da ako može samo svjedok markira mjesto gdje se on po
7 prilici nalazio te... te noći.

8 P: Imate marker taj pred sobom.

9 O: Otprilike sam bio u ovom dijelu ovdje. Tako. Jer kad sam ustô, našô
10 sam otprilike ovde negdje Hurema; iza grobnice smo otišli.

11 P: Ako možete samo ovom hemijskom olovkom ili flomasterom, kako god
12 hoćete, da obilježite mjesto gdje ste se Vi nalazili te... te večeri 14-og.
13 Možete krug.

14 O: [obilježava]

15 P: I možete li isprekidanom linijom pokazati kuda ste se Vi kretali kada
16 ste bježali?

17 O: [obilježava] Ovo... Ove dvije tačkice, ovde sam našô Hurema i dva
18 ranjena čovjeka koji su ostali.

19 P: Hvala Vam. Ako možete samo da stavite da je to 14.07.1995.

20 O: To je bilo posle dva noći. To je bio 15.07.

21 P: Dobro, 15.07. Stavite onda "u dva noću".

22 O: Kad sam ja krenô odande.

23 P: Hvala. 15.07., samo stavite "2.00" /.../ u 2 sata, da se zna da je u
24 2.00h.

25 O: [obilježava]

26

27

28

29

30

1 P: Mogu li Vas samo zamoliti da stavite "u 2.00" jer je to za nas vrlo
2 pitano.

3 O: Ja ne znam da l' tačno il' otprilike je bilo posle pola noći.

4 P: Dobro. Stavite "od 12 do 2", evo "od 0.00 do 2.00".

5 O: [obilježava]

6 P: Hvala najljepše.

7 Možete l' nam sada aproksamativno /?aproksimativno/ reći ili približno
8 reći koliko ste bili Vi udaljeni od ovih mašina?

9 O: Ne znam tačno. Bile su blizu mene, bojô sam se da... da neće doći do
10 mene da me pogazi živoga. Toga me... Toga me bilo strah. Jer sam imô povez na
11 očima, tako da, po mom sluhu je... bili su blizu. Tako.

12 P: Da li ste sa te udaljenosti mogli da vidite ko upravlja tim mašinama?
13 Da li je bio u vojnoj ili u civilnoj uniformi?

14 O: Imô sam povez na očima i ležô sam na zemlji. Nisam -

15 P: Niste mogli vidjeti?

16 O: Nisam mogô.

17 P: Hvala Vam.

18 Danas ste rekli da ste vidjeli dvije mašine, jednu rovokopač i jednu
19 utovarivač.

20 O: Jeste.

21 P: Isključujete l' mogućnost da je postojao još jedan rovokopač koji
22 nije radio, u Vašem vidokrugu?

23 O: Ja sam vidio dva koja su bila iza grobnice, ugašena, parkirana. Dvije
24
25
26
27
28
29
30

1 mašine: rovokopač i utovarivač.

2 P: Ovo Vas pitam iz razloga što je ovdje saslušani svjedok, Mehmedović
3 Kemal, rekao da je rovokopač bio sa točkovima. Vi ste danas rekli da je bio
4 gus... sa gusjenisama. Da li ostajete kod svoje izjave da je imao gusjenice
5 rovokopač?

6 O: Ostajem.

7 P: Da li... Da li iz toga mogu da zaključim da ono što je rekao
8 Mehmedović Kemal nije tačno, u pogledu gusjenica, odnosno točkova?

9 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Da? Da, gospodine McCloskey?

10 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] To nije primjereno pitanje da se
11 postavi, da se traži zaključak od svjedoka u vezi sa svjedočenjem drugog
12 svjedoka.

13 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Da, slažem se. Gospodine Stojanović,
14 molim Vas preformulišete pitanje i povučete ovo pitanje.

15 G. STOJANOVIĆ:

16 P: Samo ću ponoviti ovo posljednje pitanje. Da li ste sigurni da je
17 rovokopač bio sa gusjenicama, a ne sa točkovima?

18 O: Jeste.

19 P: Hvala Vam. Htio sam Vam još nekoliko pitanja samo postaviti u vezi sa
20 Vašoj izjavom. Danas ste rekli da ste... da ste vidjeli svjetla utovarivača koji
21 je osvjetljavao stratište.

22 O: Vidio sam... Kad sam skinuo povež, vidio sam svjetla koja mogu biti
23 od utovarivača.

24 P: Da li iz toga mogu da zaključim da su bila svjetla jedne ma... jedne
25 ma... od te dvije mašine, a ne dvije mašine?

26

27

28

29

30

1 O: Ja mislim da bi bila od jednog.

2 P: Hvala Vam, Mevlo.

3 U svojoj izjavi ste rekli dalje na pitanje tužioca da ste čuli riječi:
4 "Imate li koga da ostavite ovdje da stražari?" Nastala je rasprava oko toga ko
5 će da ostane i neko je rekao: "Zašto da ostajemo kad su mrtvi?" Da li ste možda
6 Vi čuli da je neko od mašinista rekao da ne želi tu sam da ostaje?

7 O: Ja nisam čuo.

8 P: A onda ste nastavili da je neko odgovorio vojnicima da mogu da idu i
9 da su svjetla na rovokopaču i buldozeru bila ugašena i da ste čuli da vozila
10 odlaze. Da li je korektno ako ja zaključim da su tada oba ova vozila otišla?

11 O: Tamići koji su dovlačili ljude, otišli su. Zadnji put kad su dovukli
12 grupu na strijeljanje, sa... otišli su. Kasnije se pomolilo vozilo, čulo je se
13 vozilo koji je pitô da neko ostane da stražarči /sic/ i to vozilo što je došlo,
14 ono je ponovo se vratilo. A mašine su bile ugašene i kad sam se ja probudio
15 iz... iz nesvijesti, mašina rovokopač i utovarivač. Samo je svjetlo gorilo.

16 P: I završit ću samo sa još ovih par pitanja. Da li ste primijetili da
17 je bilo zakopavanja ljudi za to vrijeme 14-og dok ste Vi tu ležali, da su
18 sahranjivani ljudi?

19 O: Nisam primijetio.

20 P: Znači, u vrijeme egzekucije, nije bilo pokopavanja, sahranjivanja?

21 O: Dok sam ja bio budan, nije.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li iz toga mogu i da zaključim da je tačno da ova teška
2 mehanizacija, znači ovaj ULT ili utovarivač o kome ste danas govorili, nije
3 osvjetljavao mjesto gdje su žrtve pokapane, sahranjivanje, za... zakopavane u
4 masovne grobnice u tom trenutku dok ste Vi bili tamo 14-og na 15-i?

5 O: Nisu. Oni su u toku dana radili grobnicu. A uveče su bili ugašeni,
6 kad sam se ja probudio.

7 P: Kad kažete "ugašene", mislite da su... da nisu bile u radu mašine?

8 O: Nisu, nisu.

9 P: Nisu bile radno aktivne i nisu bile os... sa svjetlima?

10 O: Nisu bile radno aktivne, samo svjetla upaljena.

11 P: Još samo da Vam postavim jedno pitanje. Možete li se sjetiti da li je
12 postojala ikakva mogućnost da se prilikom bježanja sa tog mjesta prešli prugu?

13 O: U toku noći nisam.

14 P: Te noći?

15 O: Ni... Nisam. Nisam.

16 P: Niste. Znači, bježali ste, mogu li zaključiti, bježali ste suprotno
17 od pruge koju ste prešli dok ste se vozili Tamićem?

18 O: Prešli smo preko brda gdje se nalazi ispod tunel željeznički.

19 P: Kada ste bježali?

20 O: Jeste.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. STOJANOVIĆ: Ja nemam više pitanja, časni Sude. Hvala vam. Hvala i
2 svjedoku. Izvini ako je nešto bilo lično. Pokušao sam budem što objektivniji u
3 ovim pitanjima, uvažavajući Vaš položaj. Hvala.

4 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Obaviješten sam u vezi sa dokumentom koji
5 je bio nacrt karte koju je koristio tim Odbrane, a broj tog dokumenta je D4/3.

6 G. STOJANOVIĆ: Hvala.

7 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Da li imate dodatnih pitanja?

8 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Samo jedno pitanje, ako mogu, gospodine
9 predsjedavajući.

10 Dodatno ispituje g. McCloskey:

11 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

12 P: Kada ste otišli iz tog polja te noći, odnosno rano ujutro 15-og, da
13 li je još bilo živih među ljudima koji su bili živi, ali nisu mogli da se kreću?

14 O: Bila su dva ranjena - ostala su - kome sam ja pomogô jednom; donio
15 sam mu košulju, bio je go do pojasa. Nismo im mogli ponoć...pomoći. Nismo ih
16 mogli nosit'. Oni su ostali na... na... na tom polju ranjeni, dvojica ranjenika.
17 A ja i smo /sic/ Hurem produžili dalje.

18 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Nemam više pitanja, gospodine
19 predsjedavajući.

20 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Da li u ovoj fazi ima nekih dokumenata
21 koje želite da uvedete putem ovog svjedoka? Izvolite, gospodine McCloskey.

22 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Da. Mi imamo dokumenta P65; to je crtež
23 Brtunca, rukom napravljen. Zatim P66, snimak iz zraka mjesta Bratunac, i P67 je
24 fotografija rovokopača, odnosno mašina koje se koriste za kopanje.

25 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Hvala. Da li imate prigovora, gospodine
26 Karnavas?

27 G. KARNAVAS: [simultani prevod] Nemamo prigovora.

28 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Gospodine Stojanović?

29

30

1 G. STOJANOVIĆ: Nemamo primjedbi, časni Sude.

2 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Hvala lijepo. Ovi dokumenti se uvode u
3 spis. Da li Odbrana ima dokumenata koje želi da uvede putem ovog svjedoka? Da,
4 izvolite.

5 G. STOJANOVIĆ: Ja se izvinjavam. Očekivao sam reakciju kolege Karnavasa.
6 Znači, Odbrana bi predložila da se u dokazni materijal uvrsti skica koju je...
7 koju smo danas koristili skupa sa svjedokom i koja nosi broj - nisam baš dobro
8 čuo baš, časni Sude, da li D2/3 ili D4/3. D4/3.

9 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Da, mislim da je D4/3. A uzgred rečeno,
10 mi nemamo taj dokument. Možete li nam, molim Vas, dostaviti taj dokument nakon
11 današnje sjednice?

12 Da li ima prigovora?

13 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ne, gospodine predsjedavajući.

14 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Hvala. Ovaj dokument se uvodi u spis.

15 Hvala, gospodine svjedoče, što ste došli ovdje da svjedočite.

16 Poslužitelj će Vas ispratiti iz sudnice i svi Vam želimo puno sreće u budućnosti
17 i sretan put kući. Izvolite ići.

18 SVJEDOK: Hvala.

19 [Svjedok se povlači]

20 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Gospodine McCloskey, Vaš sljedeći svjedok
21 je dostupan?

22 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Da, gospodine predsjedavajući. I bit

23

24

25

26

27

28

29

30

1 će primijenjene neke zaštitne mjere, ako bismo mogli na neki trenutak da
2 izvršimo pripreme.

3 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Svakako.
4 [Svjedok je ušao u sudnicu]

5 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Dobro jutro, svjedoče.
6 Da li me čujete, svjedoče?

7 G. ISSA: [simultani prevod] Izvinite što prekidam, časni Sude. Samo da
8 budemo sigurni da li ima izobličene glasa kao dio zaštitnih mjera u vezi sa
9 ovim svjedokom. Htjela bih da Vas na to podsjetim.

10 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Da. Kako vidim, njegov glas je izobličen.
11 Da li mikrofon funkcioniše? Možda da pokušate da vidite da li mikrofon radi ili
12 ne.

13 Svjedoče, molim Vas, hoćete li dati svečanu izjavu?

14 SVJEDOK: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu i
15 ništa osim istine.

16 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Hvala Vam. Možete sjesti.
17 Izvolite, gospođo Issa.

18 G. ISSA: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

19 SVJEDOK: SVJEDOK P-111
20 Ispituje gđa Issa:
21 [Gđa tužilac ispituje putem prevodioca]

22 P: Dobro jutro, svjedoče.
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Dobro jutro.

2 P: Kada poslužitelj bude imao trenutak vremena, zamolit ću Vas da
3 pogledate jedan papir i da nam kažete, sa "da" ili "ne", da li se na tom papiru
4 nalazi Vaše ime, bez da svoje ime izgovorite.

5 SUDIJA LIU: /prevod engleskog transkripta: "Gospodo Issa, moram Vas
6 podsjetiti da morate isključiti svoj mikrofonski dok svjedok odgovara na pitanje."/

7 GĐA ISSA: [simultani prevod] Hvala, časni Sude. Nastojat ću da ne
8 zaboravim.

9 P: Ako sam u pravu, gospodine, Vi ste bosansko-hercegovačke
10 nacionalnosti?

11 O: Da, jesam.

12 P: A da li je tačno da ste po vjeroispovijesti musliman?

13 O: Da, jesam.

14 P: Koliko znam, prije rata živjeli ste sa svojom porodicom u Novoj
15 Kasabi. Da li je to tačno?

16 O: Da, to je tačno.

17 P: A živjeli ste u nekoliko različitih mjesta. U julu 1995. godine,
18 živjeli ste u selu Slapovići. Je li to tačno?

19 O: Da. Tu smo došli posle okupacije Cerske i Konjević Polja. Posle
20 protjerivanja u Srebrenicu, došli smo u Slapoviće, selo pored Srebrenice.

21 P: Možete li nam reći gdje ste išli u školu?

22 O: Išao sam u... u Srebrenicu u školu, prvi razred gimnazije.

23 P: Koliko znam, u julu 1995. godine imali ste 17 godina. Da li je to
24 tačno?

25

26

27

28

29

30

1 O: Da, to je tačno.

2 P: Hvala Vam. A sada ću Vas zamoliti da se sjetite 11. jula 1995.
3 godine. Da li se sjećate toga dana kada je armija bosanskih Srba zauzela enklavu
4 Srebrenica?

5 O: To se ustvari nije desilo za jedan dan. To je... Početkom jula, svaki
6 dan počelo je... padale su granate i počelo je granatiranje, zauzimanje jednog
7 po jednog punkta Holandskog bataljona, da bi na kraju mi morali napustiti...
8 poslije napuštanja i Holandskog bataljona, mi smo morali napustiti naše naselje
9 i -

10 P: I kuda ste otišli?

11 O: Neki ljudi su otišli prema Srebrenici, neki prema selu Sućeska. Mi
12 smo odlučili da idemo prema selu Sućeska.

13 P: A sa kime ste bili u to vrijeme?

14 O: Ja sam imô porodicu; imô sam mamu, tri sestre i oca.

15 P: Možete li nam reći kuda su otišle Vaša majka i sestre?

16 O: Pa mi smo otišli zajedno do sela Sućeske, nakon... nakon čega smo se
17 razdvojili. One su... One su otišle prema Potočarima gdje se nalazila baza UN-a,
18 a mi, mi smo... ustvari ja sam otišô sa ocem preko šuma. Otišli smo prema selu
19 Jagličići gdje se... gdje su se formirale kolone, odakle smo krenuli prema Tuzli.

20 P: Zašto ste odlučili da odete sa ocem u šumu?

21 O: Prije svega, nisam baš bio siguran da će nas UNPROFOR zaštititi,
22 barem muškarce, s obzirom na... na iskustva tokom rata i znajući šta je srpska
23 vojska činila. Odlu... Odlučio sam da sa ocem...

24 P: Dobro. Možete li nam reći kako je bila organizovana kolona koja je
25 nastajala u šumi?

26

27

28

29

30

1 O: /nerazgovijetno/ ispred... ispred šume na livadama bio je... u
2 poslijepodnevnim satima 11. jula, bio je... bio je veliki broj ljudi.
3 Uglavnom... Uglavnom su to bili muškarci, dječaci; bilo je nešto žena i djece,
4 ali manji broj, manje. Negdje, možd... možda i do 15.000 je bilo. To je... Po
5 svojoj nekoj procjeni, od 10.000 do 15.000.

6 P: Možete li opisati kako je bila organizovana kolona od 15.000 ljudi?

7 O: Pa to je počelo prije mraka, počele su se organizovati kolone. Ja sam
8 stao sa... sa svojim ocem u... u red. Otac je bio u vojsci, ali to je više
9 formalno. Nije imô /nerazgovijetno/, nije imô uniformu, nije imô oružje, nije
10 otišô tokom napada na Srebrenicu ni na jednu liniju. Bio je s nama cijelo
11 vrijeme, tako da... to je više formalnost. Ja sam odlučio sa njim da idem.
12 Međutim... Međutim, prilikom ulaska u šumu... To je... Formiranje kolone je
13 trajalo cijelu noć. Prilikom ulaska u šumu, vidio sam vojnike... pripadnike
14 Armije BiH koju su... koju su zabranjivali civilima da idu.

15 P: Dobro. Da li ste ostali sa ocem?

16 O: Ne, ja sam se tu u toj masi izgubio od oca. Ostô sam sâm neko
17 vrijeme, dok... dok nisam pronašao amidžu svog; slučajno sam ga pronašao.

18 P: Da li se od tog dana nekada vidjeli oca?

19 O: Ne, oca nisam više nikad vidio. Pretpostavljam da je on o... da je on
20 otišao naprijed sa vojskom i nisam ga nikad više vidio.

21 P: Dobro.

22 O: Samo još nešto. To formiranje kolona trajalo je skoro cijelu noć.

23 Inače je bio dan kad smo htjeli da uđemo u tu šumu. Otprilike svi civili su

24

25

26

27

28

29

30

1 ostali... ostali zadnji. Vojska je otišla naprijed. Možda je jedna jedinica -
2 vidio sam neke ljude s oružjem - koja je ostala iza.

3 P: Šta se dešavalo tokom noći i dana dok ste bili u šumi?

4 O: Pa mi smo krenuli kroz šumu. Toga jutra bilo je sve... sve mirno.
5 Nije... Ništa se nije vidjelo, nije pucalo nigdje. Mislim, nije ni po koloni
6 pucalo. Čulo je se da puca negdje, ali nije po nama. Išla je kolona jedan po
7 jedan. Nisam vidio naprijed koliko je duga, ni nazad kolona. To je bila
8 neprekidna kolona. Nakon čega počinje... počinje granatiranje, opšte
9 granatiranje kolone, opšt... opšta pucnjava.

10 P: Koliko znam, u nekom trenutku, 13. jula Vi ste se predali vojsci
11 bosanskih Srba. Da li je to tačno?

12 O: Da, to je tačno. Ali prije toga, moram nešto samo reći pod kojim smo
13 se uvjetima predali. 12. jula cijeli dan smo granatirani. Sve je bilo više
14 ranjenika koji su ostali po šumi. Sjećam se, plakali su, molili za pomoć, ali
15 niko se nije... nije im mogao pomoći i tokom cijele noći je pucnjava bila na
16 kolonu u šumi. Čuo sam i... S obzirom da smo mi trčali kroz potoke neke šume,
17 čuo sam kako srpski vojnici viču s brda odnekle: "Balije, vratite se. Gdje
18 bježite sad? Što se ne vratite?"

19 Te noći, cijela... cijelu noć je bilo granatiranje. Tako... Do ujutru
20 smo ostali u šumi. Ujutru kada sam vidio, bilo je pet-šest ljudi oko mene mrtvih
21 i

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 bilo je mnogo koji su hodali okolo zbunjeni, preplašeni. Bilo je mnogo ranjenih.
2 Vidio sam mnoge ljude bez nogu, bez ruku, bez stomaka, pogođene u glavu. Vidio
3 sam nekoliko ljudi koji su meni poznati. Tu je... Tu sam -

4 P: A šta se desilo 13. jula, nakon granatiranja tokom cijele noći?

5 O: To... Tog jutra... jutro negdje oko 10 sati, počeli su na megafon da
6 zovu srpski vojnici da... da se predamo: "Predajte se il' ćete bit' granatirani.
7 Bićete sprovedeni po svim Ženevskim... po Ženevskim konvencijama." Tako je baš
8 rečeno.

9 P: I da li se kolona predala?

10 O: Kolona... Mi smo... Ustvari ljudi su odugovlačili. Otprilike negdje
11 oko 3 sata, kada su da... dali srpski vojnici posljednje upozorenje da se
12 predamo do 3 sata il' ćemo... il' ćemo bit' granatirani, bićemo ubijeni svi,
13 počela je kolona da se formira i negdje su išli, mi smo u šumi... ja nisam vidio
14 nigdje ništa. Kolona je negdje išla. Ja sam išo kao i ostali, jedan za drugim. I
15 tu sam, u šumi, po mojim procjenama, vidio oko 300 do 500 mrtvih ljudi. Morao
16 sam čak prelaziti preko tijela.

17 P: Da li ste vidjeli, nakon što ste se predali, vojnike?

18 O: Da, posle izlaska iz šume... Kada sam izašo, vidio sam da se... da
19 se... već ljudi ima na asfaltu i kolona neprekidno dolazi. Već je davno nekad
20 počela dolaziti, tako da samo kad sam izašao vidio sam da se ljudi predaju i da
21 ima srpskih vojnika. Ustvari, nisam znao dok nisam došo kod njih, pošto je
22 kolona bila duga. Kada sam pre... prišao bliže mostu, prešli smo ustvari preko

23

24

25

26

27

28

29

30

1 nekog mosta, bilo je oko 5 srpskih vojnika. Ne mogu tačan broj reći, ali oko
2 pet-šest na mostu i govori su da... da se... da se predamo, da odložimo sve, ako
3 ima neko, oružje, ako ima neko torbe - sve što imamo da odložimo, da odložimo
4 zlato i ako imamo njemačke marke. Na tome su više insistirali nego na ostalom,
5 na parama.

6 P: Da li ste tada vidjeli iz kolone sa bilo kakvim oružjem?

7 O: Ne. Ne, nisam... nisam vidio. Mnog... Mnogi ljudi... Ja sam zaboravio
8 reći - kada smo išli iz kolone, kada je kolona da se preda, mnogi su ljudi koji
9 su imali oružje, ustvari mali je njih broj bio s oružjem, ali oni... mnogi od
10 tih su otišli. Vidio sam ljude o... samo odlaze preko šume iz kolone, neće da se
11 predaju. Mislim, ko je imô oružje, on je i bio sretan. Možda je i otišao. Možda
12 je i preživio kasnije.

13 P: Da li ste Vi nešto nosili sa sobom?

14 O: Da. Nosio sam torbu, ne znam šta je bilo... odjeća u njoj, nešto
15 hrane.

16 P: A šta ste uradili sa tom torbom?

17 O: Pa oni su govorili da ostavimo pored... pored tenka. Bio je tenk na
18 desnoj strani pored nas i smo se redali na putu u redove kako smo dolazili, s
19 tim da smo donosili i ranjenike iz šume. Nosili smo sa sobom ranjenike i
20 stavljali ispred sebe, a mn... a mnogi su ranjenici ostali, što sam prethodno i
21 rekao, koji nisu... ostali su da umru u šumi. Nisu... Niko -

22 P: Rekli ste da ste se postrojili duž puta. Možete li da procijenite
23 koje veličine su bili ti redovi i koliko je ljudi bilo u njima?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa otprilike stotinjak... stotinjak metara su dugi redovi, a znam da
2 je bilo pet redova na jednoj strani puta. Po... Po mojoj neko procjeni, bilo je
3 od hiljadu, dvije, ljudi.

4 P: Takođe ste rekli da ste vidjeli srpske vojnike nakon što ste došli do
5 lokacije na kojoj ste se predali. Možete li opisati kako su bili obučeni srpski
6 vojnici?

7 O: Prije nego što... Prije nego što to kažem, ja moram reći da oni su se
8 ponašali veoma korektno dok se nisu svi ljudi predali. Nisu psovali, nisu...
9 govorili su: "Dođite, neće Vam ništa biti." Dok nisu svi ljudi izašli.

10 P: Kada kažete "oni", mislite na srpske vojnike; je li to tačno?

11 O: Da, da. Međutim, kad su se svi... kad su se svi predali, onda su
12 počeli da... da maltreti... maltretiraju, da traže ponovo, pa skoro svaki
13 pojedinačno, no... novac. Psovali su: "Jebemo Vam balijsku majku. Mi ćemo Vam
14 pokazati." Govorili su mnoge stvari, al' ne mogu se sjetiti svega šta su sve
15 govorili.

16 P: Kako su bili obučeni ti vojnici?

17 O: Oni su imali maskirnu... maskirnu uniformu, šarenu.

18 P: Da li se sjećate nekih boja koje ste vidjeli tog dana?

19 O: Pa da, kao maslinasto zelena, ali maskirna uniforma, sa nijansama.

20 P: Ranije ste rekli da ste vidjeli tenk, da ste stajali u blizini kada
21 su Vam vojnici rekli da spustite torbe. Da li ste možda primijetili nešto u vezi
22 sa tim tenkom?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa bio je tenk i bio je... bilo je još neko oklopno oružje, al' ne
2 znam o čemu se... o čemu se radi, sa mitraljezima ugrađenim na sebe, to oružje
3 drugo. Na tenku je pisalo, to je sjećam, ćirilicom "kraljica smrti".

4 P: Dobro. Da li ste u nekom trenutku vidjeli neke druge vojnike ili ste
5 pak vidjeli da dolazi neko drugi osim ovih vojnika koje ste na početku vidjeli?

6 O: Da. I samo još da kažem: i tu je bilo ispred vojnika koji su stajali
7 preko puta sa uperenim oružjem u nas. Bilo je onih koji su sa mitraljezima
8 hodali, municija... municija im se vukla skoro po zemlji. Nakon... Nako... A nakon
9 nekog vremena su došla dva auta. Iz jedno... Jedno je policijsko, jedno civilno
10 sive... sive boje. I došli... došli su neki vojnici i sjedili su i na krovu.
11 Kasnije sam vidio da oni imaju različita odijela, ustvari /.../ razlikovali su
12 se policijska odijela. Isto maskirna su bila, ali kamuflirana su... prevučena
13 plavom bojom, ali maskirna su bila.

14 P: Dobro. Da li ste u nekom trenutku dok ste se tamo nalazili mogli da
15 vidite da dolaze neki autobusi?

16 O: Da. U međuvremenu su stajali neki autobusi, al' ti vojnici, ti
17 policajci što su došli... došli, neke od vojnika su tražili isto pare, psovali
18 isto i lijevo od nas su stajali autobusi koji nisu mogli da prođu. Nis... Nisam
19 znao o... o kome se radi, al' kasnije sam vidio ko je... ko je u autobusima, ko
20 su ljudi u autobusima.

21 P: Šta ste vidjeli kasnije?

22 O: Pa autobusi nisu mogli od nas da prođu i neko od... od srpskih
23 vojnika je naredio da... da... da trčimo putem i da nosimo ranjenike. Al' cijelo
24 vrijeme smo bili dignutih ruku.

25

26

27

28

29

30

1 P: Dobro. Možete li opisati kako ste morali da dignete ruke?

2 O: Cijelo vrijeme dok smo stajali, držali smo ruke dignute iznad glave.

3 P: Dok ste trčali putem, da li ste dobili upute šta treba da uradite?

4 O: Da. Neki... Dok smo trčali putem, trčali su i srpski vojnici pored
5 nas. Neki... Neki od ljudi su nosili ranjenike, pa smo se mijenjali. A mi koji
6 nismo, neko od srpskih vojnika je rekao. "Ajmo balije, dignite tri prsta."

7 P: Da li znate šta znače ta tri prsta?

8 O: Pa to je... to je srpski znak neki sa kojim se... oni se krste sa tri
9 prsta i oni su... oni su to tokom rata toliko isticali da... da to meni nije
10 toliko bitno. Ali željeli su da... željeli su da pokažu onima u autobusu ljudima
11 šta... šta rade sa nama.

12 P: U redu. Dok ste trčali, da li ste u jednom trenutku vidjeli ljude u
13 autobusu?

14 O: Da, vidio sam. Onda sam vidio da su to ljudi iz Srebrenice, žene,
15 djeca. Vidio sam neke žene i djeca plaču. Mnogi od njih su prepoznali tu svoju
16 djecu, sinove, možda muževe. Ja sam vidio jednu svoju školsku drugaricu koja je
17 bila na kamionu, onako dok sam trčao.

18 P: Da li se sjećate jednog konkretnog događaja u vezi sa jednim
19 čovjekom, dok ste Vi trčali, kada se desilo nešto između jednog vojnika,
20 bosanskog Srbina, i jednog čovjeka iz Vaše kolone?

21 O: Da. Prije... Prije nego što ćemo skrenuti, mi nismo znali gdje idemo,
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 gdje trčimo. Prije nego što ćemo skrenuti u... u livadu, na... na putu iza mene
2 srpski vojnik je pitao nekoga od... od ljudi: "U kojoj si... U kojoj si ti
3 jedinici bio u Srebrenici?" Čovjek... Čov... Čovjek je rekao: "Bio sam u
4 streljačkoj jedinici." Ne znam... Ne znam zašto i ne znam /.../ i ne znam u
5 kakvoj je... ne znam o... o čemu se radi, kakva jedinica i ne znam zašto je to
6 rekô. Možda iz nekog prkosa, iz ina... ne znam.

7 P: Šta se desilo kada je on to rekao?

8 O: Onda... Onda je počelo premlaćivanje, čuo sam iza se udarce, jauke.
9 Vjerovatno s puškom ga je udarao. Ja se nisam smio okrenuti.

10 P: I rekli ste da ste u jednom trenutku stigli do livade. Možete li nam
11 nešto reći o tome?

12 O: Da. Tu smo skrenuli lijevo na livadu. Bile su okolo kuće, porušene,
13 izgorjele; neke porušene, neke nisu, i zapaljene. Kamioni su prolazili i da...
14 dalje pored nas, a mi stranom kojom smo trčali, vidio sam na... na toj strani
15 čovjeka kako leži mrtav. Mi smo ga onako oprčavali, zaobilazili. Bio je u
16 civilnom... Bio je u civilnom odijelu i čini mi se da je bio stariji, imô je...
17 i da je ranije ubijen. Muhe su napadale na njega i kao da su bili neki crvi po
18 njemu. Posle... Posle toga smo skrenuli u... u... u livadu. Okolo je bila visoka
19 trava. S obzirom da je to bilo muslimansko selo, ja... od ranije, pa znam okolo
20 su bile muslimanske kuće. Tu smo... Selo bilo je zapušteno, trava velika, a tu
21 gdje smo mi... gdje smo mi došli, bila je trava ugažena kao da... kao da je neko
22 ranije bio, vjerovatno... možda da su neki ljudi bili prije nas, ali to ne mogu
23 potvrdit'.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Možete li nam opisati tu livadu na kojoj ste bili?

2 O: Pa da. Trava je bila visoka. Okolo su bile kuće. Tu su došli svi
3 sjeli. Bio je tenk.

4 P: U redu. Sad ću Vam pokazati jednu kartu i zamolit ću Vas da nam
5 pokažete pravac u kojem ste krenuli i mjesto na koje ste stigli na toj livadi.

6 O: Karta je mala, tako da je teško... teško pokazati. Otprilike ovdje
7 smo se predali i trčali smo do... do mjesta Sandići, tu na lijevoj strani gdje
8 smo i došli u livadu.

9 P: Za zapisnik, upravo ste pokazali malo ispod Sandića; je li tako?

10 O: To je baš... baš tu negdje. Ne mogu, s obzirom da je mala karta.
11 Ovdje negdje. Da, gdje je ovaj trokut, tu negdje.

12 P: U redu. Hvala.

13 I dok je ova karta pred Vama, da li nam možete pokazati u kom pravcu su
14 išli autobusi kada ste Vi vidjeli u njima žene i djecu?

15 O: Autobusi su išli iz pravca Bratunca, /nerazgovijetno/ su dolazila iz
16 Srebrenice. Znači, išli su iz pravca Bratunca prema... prema Konjević Polju.

17 P: Hvala lijepo.

18 O: A... A mi smo išli u suprotnom... u suprotnom smjeru, prema Bratuncu.

19 P: Hvala.

20 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Gospođu Issa, da li je ovo zgodan
21 trenutak za pauzu?

22 GĐA ISSA: [simultani prevod] Izvinjavam se. Naravno, časni Sude.

23 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Svjedoče, mi ćemo sada napraviti pauzu.

24

25

26

27

28

29

30

1 Molim Vas, ostanite na Vašem mjestu sve dok Vas poslužitelj ne isprati
2 iz sudnice.

3 Nastavit ćemo u dvadeset do jedan.

4 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim, ustanite.

5 ... Početak pauze u 12.08h

6 ... Sjednica nastavljena u 12.42h

7 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim, ustanite.

8 Izvolite sjesti.

9 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Izvolite, gospođu Issa. Izvolite
10 nastaviti.

11 GĐA ISSA: [simultani prevod] Hvala.

12 P: Prije pauze, gospodine, govorili ste nam o tome da ste se u jednom
13 trenutku okupili u livadi Sandići ili blizu livade Sandići. Možete li nam reći
14 koliko Vas je tamo bilo?

15 O: Pa otprilike 2.000. Svi oni ljudi koji su bili dole, oni su... oni su
16 i došli sa... tu na livadu. Ali ne znam da li je bilo ranije tu ljudi. To ne
17 mogu -

18 P: U redu. I nakon što ste se okupili u livadi, šta se desilo tamo, u
19 toj livadi?

20 O: Pa mi smo, dolazeći onako, jedan... jedan po jedan sjedali do drugog
21 po livadi, okrenuti licem prema asfaltu gdje je bio tenk, ispred kojeg je stajao
22 jedan srpski vojnik.

23 P: A šta je radio taj srpski vojnik?

24 O: Pa on je... on je počeo da govori nešto. Nešto sam od... od toga
25 zapamtio, ali većinu nisam... nisam slušao jer nisam bio zainteresiran. Ustvari
26 nije mi bilo baš do toga. Osjećao sam se utučeno, kao i svi ostali.

27 P: Da li se sjećate nečega što je on rekao?

28 O: Da. Samo reću prije kako je izgledao. Imao je crnu maramu povezanu
29 na... na glavi. Izgledao je visok, korpulentan. Imao je uniformu, isto maskirnu,
30 šarenu je... iz jednog dijela, jednodijelnu.

1 P: U redu. Kažete da je bila šarena. Da li se sjećate neke konkretne
2 boje?

3 O: Pa to su nijanse zelene boje, kao i drugi vojnici. Maskirna uniforma
4 koju je nosila Vojska Republike Srpske. Kasnije sam mogô i na... na televiziji
5 vidjet'.

6 P: Hvala. Možete li nam sada reći šta je on rekao toj gomili?

7 O: Pa on je... govorio je mnogo, al' ja sam zapamtio neke od... od
8 riječi. Govorio je: "Gdje su ranjeni? Što se nisu predali? Vi da ste se ranije
9 predali, ne bi sad oni bili... ne bi sad oni bili ovdje." Pitao je ima li neko
10 od medicinskog osoblja da... da... da previje "ove Vaše ranjene".

11 P: A da li je tamo bilo bilô kakvo medicinsko osoblje?

12 O: Ja nisam vidio, ali jedan od... od ljudi je ustao... ustao i ot...
13 prišao dole i on je ga počeo da... da... da pretresa, da pretražuje. Ne znam
14 zašto. Sa... Sa... Sa uperenim pištoljem u njega. Jednom je rukom pretraživô,
15 jednom je držô uperen pištolj.

16 P: Da li je taj čovjek u jednom trenutku previo rane ranjenicima?

17 O: To... To nisam vidio. Ne znam kasnije šta je... šta se desilo s tim
18 čovjekom. Toga se samo sjećam, kad je ga pregledao. Ne sjećam se više... Nisam
19 vidio da li je previjao. To nisam vidio, pošto sam držao oborenu glavu, nisam
20 bio -

21 P: U redu.

22 O: I ono još to je... što je još vojnik, taj koji je rekao... koji je
23 prethodno govorio, on je isto rekao da ćemo biti odveženi u... u Bratunac, u
24 neke hangare i da ćemo biti razmijenjeni kad nas budu... kad nas budu tražili
25 naše vlasti.

26 P: U redu. Da li se sjećate da li je bilo šta rečeno o bilo kojem od
27
28
29
30

1 dječaka koji su bili u toj gomili ljudi?

2 O: Ja samo još da kažem: ja... i on... on je rekao jednom, nešto je
3 govorio i čuo sam kad je jednom rekao: "Mi smo iz Srbije." Ne znam... Ne znam
4 zašto je to rekao i zaš... Ne znam, samo čuo sam da je rekao: "Mi smo iz Srbije.
5 Bit ćemo ovdje, čuvati vas." Kasnije je došla i druga jedinica neka koja je...
6 koja je zamijenila i on je rekô: "Sad će doći drugi momci. Oni su dobri, neće
7 vam ništa." I rekao je da u Bratuncu nećemo imati... nećemo imati večere,
8 pomalo... malo podrugljivo nekako - mislim, s obzirom da nam nije bilo do
9 večere.

10 P: U redu. A da li se sjećate da li je bilo šta rečeno o bilo kome
11 posebno, konkretno u toj gomili?

12 O: Ja ću samo reći to: i on je pomalo to podrugljivo govorio, vjerovatno
13 znajući šta se kasnije desiti s... s...sa nama. Večera nam neće ni trebati,
14 naravno. Nakon toga... Zapravo, i dalje su kamioni prolazili... prolazili putem
15 i autobusi i rekao je da... da ko ima 1980. godište i mlađi, da može ustati da
16 ide u autobuse. Javila su se, čini mi se, trojica dječaka i otišli su. Jedan...
17 Jednog sam poznao. On je... On je bio stariji, samo je bio mali, pa izgledô je
18 puno mlađi. A ovi su digli ruku i otišli /nerazgovijetno/.

19 Posle... Posle toga još... još je jedno... jedno dijete, možda 13, 12
20 godina, možda čak i mlađe, diglo ruku. On je rekao: "Ne, ne, ne može. Da, ti -
21 ti ostaješ." Ja sam bio sa mojim amidžom tu i on... on je isto tjerao mene da ja
22 dignem ruku, ali ja nisam smio. Bio sam stariji, a i... a i nisam smio, s
23 obzirom da je rekao djetu /?djetetu/ da ne može.

24 P: Da li se sjećate kada je to približno bilo za vrijeme -

25 GĐA ISSA: Izvinite, časni Sude. Ja u ovom trenutku dobivam prevod, a ne
26
27
28
29
30

1 dobivam engleski.

2 Izvinite, časni Sude.

3 P: Da li se sjećate kada se ovaj vojnik obratio gomili na Sandića
4 livadi?

5 GĐA ISSA: [simultani prevod] Časni Sude, mislim da se suočavamo sa
6 tehničkim problemom. Ja ne mogu da čujem prevod na engleski jezik, a čini se da
7 prevodioci ne mogu da čuju svjedoka ili prevod na engleski, onoga što svjedok
8 govori. Možda da zamolimo tehničare da razriješe ovaj problem.

9 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Nadam se da će prevodioci provjeriti
10 njihove tipke, zato što -

11 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Da.

12 GĐA ISSA: [simultani prevod] Sada mogu da Vas čujem, časni Sude, a ne
13 čujem B/H/S kanal.

14 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Ne, mi još uvijek dobivamo pogrešan
15 kanal.

16 GĐA ISSA: [simultani prevod] /prevod engleskog transkripta: "Hvala,
17 časni Sude." /

18 P: /nedostaje simultani prevod]

19 O: *On English. Just on English.* /prevod engleskog transkripta: "Na
20 engleskom je." /

21 GĐA ISSA: /nedostaje simultani prevod/

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA LIU: /nedostaje simultani prevod/
2 SVJEDOK: Ja ne čujem ništa. Samo na engleskom.
3 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Svjedoče, da li sada možete da čujete
4 prevod?
5 SVJEDOK: Da.
6 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Da, gospođo Issa. Hoćete li, molim Vas,
7 ponoviti svoje pitanje?
8 GĐA ISSA: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.
9 P: Gospodine, možete li nam reći kada se približno ovaj srpski vojnik
10 obratio gomili u Sandićima?
11 O: To je... To je bilo u poslijepodnevnim satima, negdje... negdje
12 oko... oko 5 sati. Ne mogu tačno reć', al' negdje oko 5.
13 P: Ranije ste rekli, gospodine, da Vam je rečeno da ćete biti odvedeni u
14 Bratunac u hangar. Možete li nam reći da li se to i desilo u nekom trenutku?
15 O: Prije nego... nego što kažem to, imam još nešto da kažem. Mislim,
16 bitno je.
17 G. KARNAVAS: [simultani prevod] Časni Sude.
18 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Karnavas.
19 G. KARNAVAS: [simultani prevod] Ako mogu da prekinem, uz veliko
20 oklijevanje, ovaj svjedok je ponovio, odnosno više puta odbija da odgovori na
21 direktna pitanja koja mu se postavljaju. Ja kako vidim, on želi da dâ mnoge
22 informacije. To bi mogao da uradi putem pitanja koja postavlja tužilac, a ne
23 tako što sam nudi informacije koje nisu odgovor na postavljena pitanja. Hvala
24 Vam.
25 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Svjedoče, mislim da morate da odgovorite
26
27
28
29
30

1 na pitanja koja Vam i postavlja Tužilaštvo. Prvo to. Ako hoćete da nešto dodate,
2 onda imate pravo da to uradite nakon što odgovorite na pitanje koje Vam je
3 postavio tužilac. Da li shvatate?

4 SVJEDOK: Da, razumijem. Samo moram nešto reći što je dosta... Kad bi ja
5 odgovarao samo jednom rečenicom, to bi dosta bilo ispresijecano, ne bi bilo
6 uvjerljivo nimalo. Ja ne mogu preskočiti činjenice.

7 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Svakako. Ali prvo morate da odgovorite na
8 pitanje, a kasnije poslije toga možete dodati nešto o Vašem odgovoru. Možete
9 dati neka objašnjenja. Mislim da je to uobičajeni postupak.

10 SVJEDOK: Prije ove tehničke greške, nisam ni... ni dovršio odgovor koji
11 sam htio da kažem.

12 GĐA ISSA: [simultani prevod] Možda je, časni Sude, to bila moja greška
13 tako što sam možda ja uznemirila svjedoka ovom greškom /kako je prevedeno/.
14 Vratću se na prethodno postavljeno pitanje. To će možda razriješiti ovo
15 pitanje.

16 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Izvolite.

17 GĐA ISSA: [simultani prevod]

18 P: Uredu, gospodine. Vratimo se na onaj trenutak kada ste se okupljali
19 na Sandića livadi. Rekli ste nam da se jedan vojnik obratio gomili i rekli ste
20 nam šta je on tada rekao. Ima li još nešto što se desilo u Sandićima...?

21 O: Da. Ima nešto...

22 P: ...dok ste se nalazili tamo?

23 O: ...što mislim da je bitno. Nakon što je došla druga jedinica koja...
24 koji su nas opkolili, a i ranije smo bili opkoljeni, naređeno nam je da legnemo
25 potrbuške, na stomak, znači licem okrenutim ka zemlji, stavimo ruke za vrat i da
26 aplaudiramo /.../ i... i da govorimo: "Živio kralj! Živjela Srbija!", onako u

27

28

29

30

1 horu svi. Tu smo bili oko tri sata, ležali smo. Nismo smjeli podići glavu. U...
2 U blizini je počelo da puca. Ustvari oko nas se pucali, ali nis.. nisam mogao da
3 vidim dok kasnije nisam ustao. Ne... Negdje možda oko... oko sumraka, rečeno nam
4 je da možemo ustati i kada sam ustao, vidio sam kako... kako srpski vojnik u...
5 u jednu kuću izvana... rafalnom paljbom (...). Nisam... Nisam mogao vidjeti šta
6 se nalazi u kući, ali ono što mogu reći: moj amidža mi je rekao da je jedan
7 čovjek bio koji je... koji je nama poznat, a da ga sada nema. Posle toga,
8 ranjenike nisam vidio i vjerovatno da su od... odnešeni u kuću tu i ubijeni.

9 Ne znam šta se desilo sa njima. Uglavnom ih, kada smo trčali na kamion,
10 nije bilo.

11 P: Dobro. Hvala Vam. Nakon što ste dobili uputstvo da ustanete, šta Vam
12 je sljedeće rečeno da uradite?

13 O: Rečeno nam je da idemo u Bratunac. Na... Naišlo je pet ili šest, pet-
14 šest kamiona, velikih šlepera.

15 P: Izvolite nastaviti.

16 O: Naređeno nam je... Naređeno nam je da... da idemo, da se penjemo na
17 kamione. Ja sam... Ja sam bio u zadnjem kamionu. Bili su prekrivani ceradom.
18 Samo zadnji nije bio... nije bio prekriven, ali je bila stranica zatvorena. I
19 morali smo da trčimo i da se hvatamo za stranicu, da se penjemo. Mnogi ljudi se
20 nisu mogli popeti /nerazgovijetno/. Neke su udarali jer čim bi se uhvatio neko
21 za stranicu, drugi čovjek je bio prisiljen da se i on hvata i odmah je se... se
22 padalo. Tako da smo se jedva penjali.

23 I... I tu je na... natrpan pun kamion. Govorilo je se... Ljudi su
24
25
26
27
28
29
30

1 govorili da ne može više stat'. Oni su trpali... trpali su što više, tako da na
2 kraju smo bili k'o sardine. Stajali smo jedan uz drugog. Nismo mogli sjesti.

3 P: Možete li nam reći koje veličine je bio kamion na koji su Vas
4 stavili?

5 O: Kamion nije imô prikolicu, ali je bio dug, naj...najveći kamion
6 transportni koji...koji ima. Možda... Možda može povesti dvadesetak tona, po
7 mojoj procjeni. Ali najveći kamion koji ima. Ali nije imao prikolicu, ali je bio
8 dug.

9 P: Koliko je ljudi bilo sa Vama na kamionu?

10 O: Pa po mojoj procjeni, bilo je od 100 do 200 ljudi, možda čak i više,
11 s obzirom da... da smo bili skoro jedan na drugom kada smo kasnije opadali. Još
12 nešto: iz... a iz... iza nas je išao Golf auto, vojska, i rečeno nam je da ne
13 smijemo iskakati.

14 P: Da li ste u nekom trenutku ipak došli do Bratunca?

15 O: Da, došli smo. Tada je već... Dok smo bili... Dok smo se ukrkali na
16 kamion, tada je već bila noć i došli smo u...u noćnim satima u Bratunac.

17 P: I šta se desilo kad ste stigli u Bratunac?

18 O: Na... Kroz taj zadnji dio, vidio sam da smo... da smo negdje u gradu.
19 Vidio sam ustvari da smo prošli kroz grad. Vidio sam svjetla na zgradama i
20 negdje smo smješteni, al' ne znam gde. Kamion je ustvari negde stao.

21 P: I koliko duge su oni bili zaustavljeni?

22 O: Go... Go... Pošto je moj kam... kamion išao zadnji, govorim da je
23 on... on stao tu negdje. Kad je došô u grad Bratunac, negdje je stao i tu smo

24

25

26

27

28

29

30

1 ostali tokom cijele noći, s tim da... da se... da smo tražili vode. Srpski
2 vojnik bi samo psovao "Tišina!", govorio "balijsku Vam majku", udarao izvana u
3 stranice, pretpostavljam puškom jer je... jer je jako odjekivalo. Ja s... Ja sam
4 znam da nisam osjećao ništa. Toliko nas je bilo natrpano da... da uop... uopšte
5 nisam osjećao svoje noge.

6 P: Možete li opisati kakvi su bili uslovi u kamionu tako kad ste svi
7 bili natrpani?

8 O: Bilo je... Bilo je nepodnošljivo, pakleno. Kada smo se vozili i kada
9 smo došli, popadali smo jedni po drugima. Kažem Vam, ništa nisam osjećao, sve mi
10 je bilo protrnulo, i noge.

11 P: Šta se desilo sljedećega jutra, 14. jula?

12 O: Pa sljedećeg jutra ka...kamion je... kamion je negdje krenuo i vidio
13 sam, ovaj... drugi su ljudi govorili, izlazio je iz Bratunca. Vidio sam na
14 semaforu, na raskrsnici, da ima još kamiona i autobusa ispred nas. Neki su ljudi
15 govorili da su vidjeli transporter UNPROFOR-a, ali ja nisam vidio. I kamioni su
16 išli negdje do... do na izlaz Bratunca, gdje su stali.

17 P: Šta se desilo kada se Vaš kamion zaustavio na izlasku iz Bratunca?

18 O: Pa tu smo sjedili na kamionu i ležali jedni po drugima. Tražili smo
19 vode. Bili smo jako žedni. Jednom nam je dato nešto malo vode, ali to je po kap.
20 Ljudi su se otimali. Tu... Tu sam jednom prilikom pokušao da... da ustanem, da

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 vidim šta ima iza, kroz otvoreni zadnji dio kamiona. I kada sam ustao, vidio sam
2 autobus pun ljudi, ali sje...sjedio je vozač i bila mu je puška naslonjena na...
3 na prednje staklo. Kada sam... Dakle, kada sam ustao da vidim, on je uperio u
4 mene pušku i rekao je da moram sjesti. Kroz... Kroz rupu na ceradi sam vidio da
5 tu je bila neka bašća pored puta i kuće, bilo je nešto... nekoliko srpskih
6 vojnika. Bilo je civila. Djeca su se vozala biciklima... na biciklima.

7 P: Ranije ste rekli, gospodine, da ste, izlazeći iz Bratunca, vidjeli
8 još kamiona. Da li ste primijetili ko je bio na tim kamionima?

9 O: U tom autobusu iza nas su bili natrpani ljudi. Nisam nikoga poznao,
10 ali vjerovatno da su ljudi koji će kasnije završit' s nama. A u kamionima
11 takođe.

12 P: Da li se sjećate da li su ti ljudi bili muškarci ili žene?

13 O: Ne...ne mogu se sjetiti toga.

14 P: Dobro. Koliko ste bili u kamionu izvan Bratunca?

15 O: Pa bili smo negdje možda dva-tri sata, neg... negdje oko... možda oko
16 deset do deset, možda malo više, al' tu je negde to vrijeme. Prijepodnevi sati
17 su bili uglavnom.

18 P: Da li je u nekom trenutku Vaš kamion počeo da se kreće?

19 O: Da. Prije nego što je kamion krenuo, došao je... došao je neko od
20 vojnika i zatvorio je zadnji dio cerade. Rekao je da zatvara ceradu radi naše
21 sigurnosti. I onda su kamioni nastavili da idu... da idu prema Konjević Polju.

22 P: Iako je cerada bila zatvorena, jeste li mogli nešto vidjeti vani?

23 O: Da. Kro...kroz tu rupu kroz koju sam gledao, vidio sam da prolazimo
24
25
26
27
28
29
30

1 kroz Konjević Polje i da smo krenuli prema Zvorniku, Drinjači.

2 P: Jeste li se u jednom trenutku zaustavili?

3 O: Da. Z... Da, zaustavili smo se. Posle, kada smo prošli Zvornik nisam
4 znao kuda idemo. Rekli su... Ljudi su govorili - vjerovatno i oni možda
5 gledajući kroz neke rupe - da... da smo skrenuli negdje... negdje prema Tuzli
6 ili prema nekoj liniji našoj, ali ne... uglavnom nismo prema Bijeljini. Jer smo
7 svi mislili da idemo negdje u Batković, u logor.

8 P: U redu. Sada ću Vas zamoliti da pogledate onu istu kartu koju ste
9 ranije gledali i da nam pokažete put kojim ste išli od Bratunca do mjesta na
10 kojem ste završili.

11 O: Da, išli smo ovim putem, pored rijeke Drine onda. Pored... Pored
12 rijeke Drine kroz Zvornik, Karakaj i skrenu... skrenuli smo lijevo. Ja nisam...
13 Ja... Ja nisam znao gdje smo skrenuli, ali kasnije ću saznati gdje smo. I došli
14 smo tu. Ne znam kako se to mjesto zove, nisam znao. Samo sam vidio kroz... kroz
15 rupu autobusi /sic/ koji su bili ispražnjeni, vidio sam da je neka zgrada, ali
16 kasnije ću otkrit' da je škola, kada smo ušli u... u tu zgradu.

17 P: Zbog zapisnika da kažem ste ranije pokazali jedno mjesto koje se
18 nalazi blizu Petkovaca.

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Da, gospođo Sinatra?

2 GĐA SINATRA: [simultani prevod] Mislim da tužilac sada svjedoči. Svjedok
3 nikada nije pomenuo to ime i mislim da je to nešto što treba da izgovori
4 svjedok, a ne tužilac.

5 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Da. Gospođo Issa, ako želite da se nešto
6 kaže ili potvrdi, morate to postići tako što ćete postaviti pitanje svjedoku,
7 dakle obratiti se svjedoku.

8 GĐA ISSA: [simultani prevod] Svakako, časni Sude. Ja sam samo željela da
9 ukažem na nešto što je svjedok pokazao, da bi ušlo u zapisnik. Ali imat ću to na
10 umu ubuduće.

11 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Hvala Vam.

12 GĐA ISSA: [simultani prevod]

13 P: Gospodine, recite nam, koliko dugo ste ostali u kamionu kada ste
14 stigli na to mjesto?

15 O: Osta... Ostali smo oko... oko jedan sa... sat. Tu je bilo više
16 kamiona okolo, ovaj... autobusa, a i kamiona, a vidio sam da su autobusi prazni.
17 Bilo je kao neko igralište betonsko. Uvijete na kamionu su bili nepodnošljivi.
18 Vikali smo i derali se: "Dajte nam vode!" i "Pustite nas!". Sa... Samo da kažem
19 kakvi su bili uvjeti. Jedan od... od ljudi je pio vlastiti urin. Toliko smo bili
20 žedni.

21 P: Da li vam je bilo ko dao vode dok ste bili u tom kamionu?

22 O: Ne. Ne, to nije niko dao, vode.

23 P: Koliko je bilo sati otprilike kada ste napokon sišli s tog kamiona?

24 O: Ne mogu se sjetiti tačno koliko, ali poslijepodnevnih sati.

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li se sjećate kako su bili obučeni vojnici bosanski Srbi kada ste
2 Vi sišli s kamiona?

3 O: Ista... Ista ona...ona odije...odijela koja sam i ranije naveo. Ali
4 morate shvatit' da sam ja išao... da sam išao oborene glave, tako da... tako da
5 mnoge stvari nisam gledao jer -

6 P: U redu. A šta Vam se desilo nakon što ste sišli s kamiona?

7 O: Ne... Neki... Neki od vojnika su psovali mater i govorili: "Vidite,
8 mi vasa vozimo, vi nasa ne bi ni vozili /sic/." I onda smo išli jedan za drugim
9 niz... niz stepenice u tu zgradu, za koju ću kasnije saznat da je škola, ali
10 nisam znao o čemu se radi.

11 P: Dobro. Sada ću Vas zamoliti da pogledate jednu fotografiju.

12 GĐA ISSA: [simultani prevod] To je dokazni predmet P14.2.

13 P: Da li vidite fotografiju na Vašem ekranu?

14 O: Da, vidim.

15 P: Možete li nam reći da li prepoznajete ovu zgradu?

16 O: Da, to je pozna... to je ta zgrada u kojoj smo mi bili. To je ta
17 škola.

18 P: U redu. Rekli ste da ste ušli u zgradu uz neke stepenice ili niz neke
19 stepenice. Zamolit ću Vas da pogledate jednu drugu fotografiju.

20 GĐA SINATRA: [simultani prevod] Ja se izvinjavam što prekidam, ali
21 gospođa Issa navodio svjedoka. On nikada nije rekao da je išao uz stepenice da
22 bi ušao u školu. Ako želi da dobije taj odgovor, mora da postavi pitanje
23 svjedoku.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Da, mislim da je to ispravan prigovor.

2 Molim Vas, preformulišite svoje pitanje, gospođo Issa.

3 GĐA ISSA: [simultani prevod] Svakako, časni Sude.

4 P: Gospodine, da li biste nam rekli šta se desilo kada ste ušli u školu,
5 odnosno kuda ste otišli?

6 O: Mislim...mislim da je... da je greška. Prvo smo silazili niz
7 stepenice pred školu, a kada smo ušli u školu, onda smo ulazili...uzlazili uz
8 stepenice.

9 P: Uredu.

10 O: I imam... imam još samo nešto da dodam. Pri... Prilikom silaska niz
11 stepenice, jedan od... od srpskih vojnika je stajao na... ispred vrata i uzeo je
12 pušku za cijev i svakog je udario preko leđa. Međutim, pošto nije mogao da
13 postigne, jedan sa sredine stepenice ispred škole zaust... je zaustavio red i
14 počeo je da šalje jednog po jednog pred... pred... pred vrata, da bi se sageo
15 /?sagnuo/ i da bi dob... dobio batine.

16 P: Da li se sjećate nekog konkretnog događaja do kojeg je došlo u tom
17 trenutku?

18 O: Da. Čo... Čovjek ispred mene koji je bio, pitao ga je srpski vojnik:
19 "Da li me znaš?" Taj čovjek je odgovorio: "Znam, brate." A srpski vojnik je,
20 onako kako je držao pušku, udario ga u stomak i go... i počeo premlaćivati ga i
21 govoriti: "Ma koga znaš?!" Kao... Kao da ga ne... ne bi smio da zna.

22 Na... Nakon toga, vjerovatno, oni su se zadržali o... o... oko tog
23 čovjeka ispred mene. Ja sam ušao, nisu me udarili. Ne znam zašto, ali možda sam
24 bio ionako djetinjast. Možda im je bilo žao. Ne... Ne znam šta je u pitanju.

25

26

27

28

29

30

1 Prilikom ulaska, išli smo na desnu stranu, uz stepenice. Neko od srpskih vojnika
2 je pitao: "Čija je ovo zemlja?" Mi smo ćutali, a on je odgovarao: "Ovo je srpska
3 zemlja bila oduvijek i bit će." I mi smo morali za njim ponavljat'. Pitao je
4 onda isto: "Čija je Srebrenica?" I odgovarao je: "Srebrenica je bila srpska
5 oduvijek i bit će." I mi smo za njim morali ponavljati, idući uz stepenice.

6 P: I nakon što ste otišli uz stepenice, kuda ste otišli?

7 O: Otišli smo hodnikom lijevo. Bile su, ne znam koliko je bio broj, ali
8 otprilike četiri-pet učionica gdje se čula buka ljudi koji su bili po tim
9 učionicama. Ja sam ušao u zadnju ili predzadnju, ne mogu tačno reći sad.

10 P: U redu. Sad ću Vas zamoliti da pogledate fotografiju koja je na Vašem
11 ekranu i još jednu fotografiju, i pitaću Vas da li prepoznajete ono što je
12 prikazano na ovoj fotografiji što se nalazi na ekranu.

13 O: Da, prepoznajem. To su te stepenice. To je ta unutrašnjost zgrade
14 koje se ja sjećam, kuda smo išli.

15 P: U redu. Molim Vas, pogledate sljedeću fotografiju.

16 O: Da.

17 P: To je P14.4. Možete li nam reći, gospodine, šta je prikazano na ovoj
18 fotografiji?

19 O: Pa to je taj hodnik kroz koji smo išli, koji se nalazio na spratu...
20 na spratu učionice... na...na...na spratu škole, a to su te učionice. Ja sam
21 otprilike ušao negdje u ovu zadnju. Ne...ne mogu se sjetiti tačno, al' mi se u
22 ovu zadnju...

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li mislite na vrata koja su najdublje s lijeve strane fotografije?

2 O: Da, vrata koja su najdublje, ali nalaze na desnoj strani, na desnoj
3 strani zida.

4 P: Hvala.

5 GĐA ISSA: [simultani prevod] Za zapisnik, prethodna fotografija je već
6 bila obilježena kao dokazni predmet Tužilaštva 14.3.

7 P: Gospodine, možete li nam reći koliko je s Vama bilo muškaraca u toj
8 učionici?

9 O: Ne mogu se sad sjetiti koliko, ali znam da je bilo učionica
10 prenatrpana; bilo je više ljudi nego... nego i na kamionima.

11 P: Možete li opisati kakvi su bili uslovi unutar te učionice?

12 O: Uslovi su bili...bili jako teški. Bili smo žedni. Ljudi nisu mogli
13 otići na WC. Bili su skoro svi od urina. Ja sam bio sav od urina mokar.

14 P: Da li su Vam i u jednom trenutku dali vode dok ste bili u toj
15 učionici?

16 O: Kasnije, u toku... dok smo... dok smo još bili, kasnije su dali, al'
17 to je... to je vrlo malo, možda po kap. Neko je od ljudi izašao i dalo je po
18 kap; mi...mi bi zinuli, okrenuli usta prema gore, neko je davao po kap vode.

19 P: Možete li nam opisati kakav je bio vazduh u toj učionici?

20 O: Bio... Bilo je jako...jako zagušljivo. Bilo je jako zagušljivo. Nismo
21 mogli... Nismo mogli nikako disati. Čak i gore na kamionu gdje... kada je bila
22 temperatura napolju visoka, kada je bila zatvorena cerada, u...u učionici

23

24

25

26

27

28

29

30

1 je bilo čak i gore jer nas je bilo puno više.

2 P: Da li je u učionici bilo prozora?

3 O: Da, bili su prozori. Kada sam dolazio, vidio sam da ima i put ispred
4 škole, asfalt. I jednom neko je pokušao da...da...da otvori prozor. Mnogi su
5 ljudi derali se, tražili vode. Kada je neko od ljudi pokušao da otvori prozor,
6 najednom je rafal zapucao, vjerovatno izvana škole. Samo znam da su stakla sva
7 popucala i pala...pala po nama. Bilo je i pet-šest ljudi ranjenih, i od stakla,
8 a čini mi se i od rasprskavajuće municije. Uglavnom znam da je bio jedan u...u
9 vrat ranjen koji se jako derao. Jedan od...od... vojnika srpskih je došao na
10 vrata i opet tražio pare. Neki ljudi su dali koji su sa...sakrivali, koji do tad
11 nisu dali, vjerovatno misleći da će preživjeti.

12 P: Šta se desilo nakon što su dali novac tom vojniku?

13 O: Ništa se n... Ništa se nije desilo. Uzeo je pare i...i izašao. Ali
14 kasnije, s obzirom da smo mi galamili, bili žedni, tražili vode, dolazio je
15 da...da opominje. Rekao je: "Tišina! Tišina!" I onda je pokazao na...na dva
16 momka, da...da...da su oni odgovorni za nas; ako budemo galamili, da će njih
17 ubiti. Čovjek je po... je molio nas da ćutimo, al' niko nije ćutao. Bili smo
18 jako žedni.

19 P: Da li je jedan srpski vojnik u jednom trenutku tražio neke ljude iz
20 određenih mjesta?

21 O: Da. Jednom je ušao i pitao ima li neko iz Cerske, Konjević Polja,
22 Glogova, Osmače i tako još neka sela nabrajao; ne mogu se sjetiti svih.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: I da li se bilo ko od ljudi javio?

2 O: Da. Neki su se ljudi... digli ruke, rekli: "Imamo mi." I on je rekao
3 da izađu. Oni su izašli i čuo sam... čuo sam po hodniku premlaćivanje i jauke.
4 Više se nisu vratili.

5 P: Šta se desilo te večeri, 14. jula, kada je pao mrak?

6 O: Pa kada je pao mrak, počela je pucnjava, otprilike negdje ispred
7 škole. Po... po onim odjecima koji su dolazili po ho... kroz hodnik, neprestano
8 je. I čuo sam kako neko od vojnika na hodniku govori, vjerovatno iz onih
9 učionica tam' koje su bile: "Hajdemo, izađite. Dva balije, hajmo izađite." -
10 nekad i tri, nekad pet i tako dalje. I otprilike, dok bi ti ljudi sišli ispred
11 škole otprilike, čuli su se rafali svaki put, svaki put.

12 P: Koliko dugo je to trajalo, do koliko sati?

13 O: Ovo je trajalo otprilike ne... negdje do ponoći.

14 P: Šta se onda desilo?

15 O: On...onda je neko došao i rekao da...da ćemo... da je na nas red da
16 iza... da ćemo izaći kasnije, da se pripremimo kao na neki pregled. Ne znam
17 kakav je pregled, šta...šta je u pitanju. Nešto je go...govorio, al' ne mogu se
18 sad sjetiti svega; kao i razmjene - nešto je govorio, al' ne mogu se sad sjetiti
19 tih detalja. Uglavnom, trebali smo da izađemo na neku... na neki pregled. I
20 ljud... Prije toga, ljudi su između sebe govorili, pričali, a i bilo nam je
21 jasno da ubijaju iz drugih učionica ljude, da...da bi bolje bilo da...da
22 istrčimo onako svi, ne bi mogli sve ubiti jer je bilo puno nas više nego
23 vojnika, bez obzira na njihovo oružje. A mnogi ljudi nisu htjeli, rekli su: "Ma
24
25
26
27
28
29
30

1 možda ćemo preživjeti. Ne treba istrčavati." Niko nije želio da umre.

2 P: A šta se desilo kada su Vama naredili da izađete iz učionice?

3 O: Tu je bio sa mnom u učionici amidža moj. Ja sam ga pitao da li da
4 izađemo zajedno. A drugi mi je čo...čovjek dao odjeću pošto sam sav bio od
5 urina. Dao mi je svoju majicu. Ja sam obukao i pitao sam amidžu da l' da izađemo
6 zajedno. On je rekao da ne... da ne izlazimo zajedno.

7 P: Da li ste ikada više od tog dana vidjeli svog amidžu?

8 O: Ne.

9 P: Da li ste Vi izašli iz te učionice s bilo kim drugim ili ste izašli
10 sami?

11 O: Ja sam izašao s jednim čovjekom, ne znam ko je. Kada sam izašao
12 ispred učionice, bio /?je/ srpski vojnik koji je... koji nam je naredio da se
13 skinemo do pojasa potpuno i da...da se izujemo bosí. Ja sam... Ja sam imao samo
14 čarape na nogama, nisam imao obuće. Rekao je da skinem i to.

15 P: A šta je on uradio nakon što ste Vi skinuli svoju odjeću?

16 O: Pa posle toga, on je... on je nam povezao ruke na leđima, ne znam
17 čime. Nije... Nije žica, ali neki je konac koji je jako oštar, tako da je žuljao
18 jako ruke.

19 P: A nakon što Vam je povezao ruke, kuda ste otišli?

20 O: Ugu...ugurani smo bili u...u drugu učionicu... u drugu učionicu gdje
21 je... gdje je bio mrak, nije bilo svjetla. I tamo sam... bili su drugi

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ljudi oko mene, isto povezani, poskidani. Tamo sam vidio, malo se moglo kroz
2 mrak naslutiti obuća i gazio sam, osjetio sam obuća, odjeća od ljudi koji su
3 bili tu vjerovatno prije kada sam... koji su izveli prije nas.

4 I ono što moram reći je da kada sam bio...bio u učionici vidio sam da...
5 da je tabla, u učionici u kojoj sam bio i pretpo... i pretpostavio sam da je
6 škola. I kasnije sam saznao da...da je škola i gdje se nalazi, al' nisam znao
7 gdje smo i koje je mjesto jer su nas odvezli negdje gdje ne znamo otprilike
8 niko.

9 P: Dobro. Gospodine, možete li nam reći koliko dugo ste ostali u toj
10 drugoj učionici?

11 O: Pa ne znam tačno, ali otprilike dok su sve povezali.

12 GĐA ISSA: [simultani prevod] Časni Sude, preostalo nam je još samo par
13 minuta i možda je ovo dobar trenutak da prekinemo i da nastavimo sa svjedočenjem
14 sutra. Naravno, ukoliko se vi s tim slažete.

15 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Da. Svjedoče, bojim se da ćete morati
16 ovdje ostati još jedan dan. I tokom Vašeg boravka u Hagu, nemojte ni sa kim
17 razgovarati o Vašem svjedočenju niti dozvoliti bilo kome da se Vama obraća u
18 vezi sa Vašim svjedočenjem. Kada poslužitelj spusti zastore, izvest će Vas iz
19 sudnice.

20 Ja želim nešto da objavim u vezi sa promjenama u našem rasporedu. U
21 srijedu ćemo raditi poslijepodne umjesto ujutru.

22 I mislim da je to sve. Nastavljamo sa radom sutra ujutru u 9 sati.

23 [Svjedok se povlači]

24 ... Sjenica završena u 13.43h.

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Nastavak zakazan za utorak,
22.07.2003. u 9.00h.

ponedeljak, 21.07.2003.

Predmet br. IT-02-60-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.